

VĚSTNÍK

MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

www.mzp.cz

OBSAH

SMĚRNICE A DODATKY

SMĚRNICE MŽP č. 1/2014 o poskytování finančních prostředků z programu Nová zelená úsporám	1
Dodatky 16-19 ke Směrnici MŽP č. 6/2010, o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky	2

METODICKÉ POKYNY

Metodický pokyn MŽP pro posouzení způsobilosti výdajů v programu Nová zelená úsporám 2013.....	36
Metodický pokyn ke schvalování provozu bioplynových stanic a stanovování závazných podmínek provozu z hlediska ochrany životního prostředí.....	38

SDĚLENÍ

Sdělení odboru odpadů Ministerstva životního prostředí ve věci zpracování informačních materiálů pro podporu prosazování evropského nařízení č. 1013/2006 o přepravě odpadů.....	155
Sdělení odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence o zveřejnění aktuálního Seznamu odborně způsobilých osob o integrované prevenci a omezování znečištění	156
Sdělení - Seznam inspekci uskutečněných v posledním roce a testovací zařízení zařazená do Národního programu SLP.....	159

SMĚRNICE A DODATKY

SMĚRNICE MŽP č. 1/2014

o poskytování finančních prostředků z programu Nová zelená úsporám

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „Ministerstvo“) jako správce programu 115 280 Nová zelená úsporám (dále jen „Program“) a jako správce Státního fondu životního prostředí České republiky (dále jen „Fond“) podle § 1 odst. 3 zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o Fondu“) deleguje na Fond některé organizační, administrativní a právní činnosti související s administrací Programu, které nezasahují do rozhodovacích a kontrolních činností Ministerstva. V rámci procesu administrace žádostí Ministerstvo metodicky řídí a kontroluje správnost vykonávání delegovaných činností na Fond. Na základě toho vydává Ministerstvo tuto směrnici, která vymezuje rozsah činností a pravomocí Fondu a upravuje základní postupy pro poskytování finančních prostředků (dále jen „podpora“) z Programu v rámci podprogramu 115 281 Nová zelená úsporám – Rodinné domy (dále jen „podprogram RD“) a v rámci podprogramu 115 284 Nová zelená úsporám – Náklady státu na administraci (dále jen „podprogram NSA“).
2. Tato směrnice vychází z Dokumentace programu Nová zelená úsporám, schválené dne 6. listopadu 2013 usnesením vlády ČR č. 848, zpracované dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, ve znění vyhlášky č. 11/2010 Sb. (dále jen „Dokumentace Programu“).
3. Ustanovení směrnice jsou dále upřesněna v Přílohách Směrnice o poskytování finančních prostředků z programu Nová zelená úsporám (dále jen „Přílohy“).
4. Směrnice vymezuje činnosti správce Programu, kterým je Ministerstvo, subjektu pověřeného administrací Programu (dále jen „subjekt pověřený administrací“), kterým je Fond, a dalších subjektů zúčastněných v procesu poskytování podpory v rámci Programu.

Dodatek č. 16

ke směrnici MŽP č. 6/2010

o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR

Směrnice MŽP č. 6/2010 o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky ze dne 30. dubna 2010 č. j.: 1900/M/10, 36827/ENV/10 se upravuje takto:

I. V příloze k tomuto dodatku se vydává nové znění Příloh II Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu na podporu výkupů pozemků ve zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech a významných krajinných prvcích účinné od 1. července 2013. Tyto Přílohy nahrazují stávající Přílohy v seznamu příloh ve směrnici.

II. Tento dodatek nabývá platnosti dnem podpisu ministra životního prostředí, účinnosti dnem 1. července 2013 a je závazný pro všechny zaměstnance ministerstva a ředitele Státního fondu životního prostředí České republiky, který přijme ve své působnosti konkrétní opatření a zabezpečí pracovní postupy zaměstnanců Státního fondu životního prostředí České republiky v souladu s touto směrnici.

Odborný gestor: odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů

Zpracovatel: Ing. Petr Touš

Mgr. Tomáš Chalupa

ministr

Příloha: Přílohy II Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu na podporu výkupů pozemků ve zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech a významných krajinných prvcích účinné od 1. července 2013.

Přílohy II

Směrnice Ministerstva životního prostředí

o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu na podporu výkupů pozemků ve zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech a významných krajinných prvcích účinné od 1. července 2013

Státní fond životního prostředí ČR (dále jen „Fond“) byl zřízen zákonem č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí ČR a jako významný finanční zdroj na podporu ochrany a zlepšování životního prostředí je jedním ze základních ekonomických nástrojů státní politiky životního prostředí.

Základní přístupy k poskytování finančních prostředků z Fondu jsou definovány Směrnicí Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky.

Formu a zaměření podpory v rámci Programu na podporu výkupů pozemků ve zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech a významných krajinných prvcích stanoví v souladu s obecně závaznými právními předpisy a podle vnějších a vnitřních ekonomických podmínek Přílohy II ke Směrnici o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR (dále jen „Přílohy II“).

Postup Fondu při výběru akcí k podpoře:

Žádosti s úplnými údaji, doložené požadovanými doklady podle Pokynů pro žadatele, které jsou zveřejněny na webu Fondu (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy), na opatření splňující podmínky pro zařazení do Programu podpory výkupů pozemků ve zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech a významných krajinných prvcích (dále jen „Program“), podané před termínem zahájení realizace opatření, budou akceptovány. Po termínu zahájení realizace může Fond akceptovat žádost pouze v odůvodněných případech, odsouhlasených správcem Fondu. Podporu nelze poskytnout na již ukončenou akci.

Pro účely Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků z Fondu a těchto jejích Příloh II se za termín zahájení považuje den uzavření první kupní smlouvy nebo smlouvy o smlouvě budoucí, týkající se předmětu podpory, popřípadě jiný nabývací titul. Pro posouzení, zda je podpora poskytována na dosud neukončenou akci, je rozhodující datum vydání rozhodnutí ministra o podpoře.

Akceptované žádosti Fond vyhodnotí dle kritérií uvedených v Příloze II.2 a v Pokynech pro žadatele (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy).

Všechny takto vyhodnocené žádosti budou v závislosti na objemu disponibilních prostředků Fondu předloženy Radě Fondu k projednání s návrhy na kladné nebo záporné Rozhodnutí ministra životního prostředí o poskytnutí finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR (dále jen „Rozhodnutí“). Žádosti, které na základě vyhodnocení nebudou navrženy ke kladnému nebo zápornému řešení, mohou nadále zůstat v evidenci Fondu v případě, že nebyly projednány již na předchozích dvou Radách Fondu. Po třetím projednání žádosti Radou Fondu, kdy na akci nebylo vydáno kladné rozhodnutí, obdrží žádost automaticky záporné rozhodnutí.

Finanční objem alokovaných zdrojů Fondu na uvedené programy podléhá projednání se správcem Fondu jak z hlediska dopadů do rozpočtu Fondu, tak i z hlediska určení finančního stropu pro příjem žádostí podle těchto Příloh II.

Fond si může vyhradit právo vyžádat si i další podklady pro upřesnění žádosti, zejména podklady týkající se předmětu podpory, finančního základu pro výpočet podpory, jakož i výše podpory.

Podle těchto Příloh II se poskytují podpory z Fondu žádostem akceptovaným od nabytí účinnosti Příloh II dne 1. července 2013.

Přílohy:

Příloha č. II.1: Zásady pro poskytování finančních prostředků z Fondu

Příloha č. II.2: Program na podporu výkupů pozemků ve zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech a významných krajinných prvcích

Tomáš Chalupa
ministr

Příloha č. II.1

ZÁSADY PRO POSKYTOVÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ ZE STÁTNÍHO FONDU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR

Článek I

1. Podpory se poskytují na základě Rozhodnutí a řádně uzavřených smluv mezi Fondem a příjemcem podpory.
2. Rozhodnutí s bližšími pokyny k uzavření smlouvy zašle Fond příjemci podpory do 15 dnů po jeho podpisu ministrem životního prostředí.
3. Fond může v zájmu zabezpečení řádné efektivity vynakládaných prostředků stanovit zvláštní požadavky na postup žadatele (příjemce podpory) při výběru dodavatele, a to i nad rámec stanovený zákonem o veřejných zakázkách.
4. Typy žadatelů o podporu
 - A – právnické osoby, které jsou založeny k nepodnikatelským účelům. Oprávněnými žadateli o podporu jsou Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky a správy národních parků.

Pokud poskytnutí podpory žadateli vylučuje nebo neumožňuje obecně závazný právní předpis, podporu nelze poskytnout.

5. Při hodnocení žádosti o podporu Fond posoudí, zda se jedná o poskytnutí podpory podle zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory, v platném znění. Výsledek posouzení uvede v podkladech pro jednání Rady Fondu a pro rozhodnutí. V případě, že je nutno vést řízení o povolení výjimky s Evropskou komisí, upozorní na tuto skutečnost Ministerstvo životního prostředí, které dá podnět k řízení. Doba potřebná k řízení o povolení výjimky se nezapočítává do lhůty stanovené v článku 4, odstavec /2/ Směrnice Ministerstva životního prostředí.

6. Fond uvolňuje finanční prostředky průběžně dle náležitostí stanovených smlouvou o poskytnutí podpory (fakturační princip). Použití finančních prostředků klient průběžně dokládá bankovními výpisy. Fond je oprávněn v závažných a prokazatelných případech aplikovat zvláštní režim financování.

7. V rámci vyhlášeného programu nebudou podporována opatření, která je možné financovat z Operačního programu Životní prostředí nebo z dalších operačních programů.

8. Příjemce podpory je povinen při realizaci akce dodržovat Pravidla publicity, která jsou zveřejněna na webových stránkách Fondu (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy).

Článek II

1. Podpora formou dotace

Finanční podpora na realizaci opatření se poskytuje formou dotace a může dosáhnout maximální limit dotace v procentuálním vyjádření ze základu pro výpočet podpory uvedený v následující tabulce.

Číslo programu	Název programu	Typ žadatele	Max. limit %dotace ze základu pro výpočet podpory
II.	Výkupy pozemků ve zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech a významných krajinných prvcích	A	100

2. Změny podmínek

V případě, že dojde v průběhu realizace opatření s podporou Fondu do doby závěrečného vyhodnocení a definitivního přiznání podpory ke změně platnosti obecně platných zákonů nebo ke změně vlastnických vztahů, vyhrazuje si Fond právo přehodnotit přístup v jednotlivých případech, příp. odstoupit od smlouvy na poskytnutí podpory.

3. Termíny realizace akce

Termín realizace akce v letech uvedený v Rozhodnutí je orientační a odpovídá stavu z doby přípravy rozhodnutí. Závazné termíny realizace akce stanoví Fond ve smlouvě o poskytnutí podpory, jejich případné prodloužení v dodatku ke smlouvě. Vychází přitom z návrhu příjemce podpory a potřeby řádného splnění účelu poskytnutí podpory.

Příloha č. II.2**PROGRAM NA PODPORU VÝKUPŮ POZEMKŮ VE ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍCH, JEJICH OCHRANNÝCH PÁSMECH A VÝZNAMNÝCH KRAJINNÝCH PRVCÍCH****Článek I****PŘEDMĚT PODPORY**

Předmětem podpory jsou výkupy pozemků ve zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech a významných krajinných prvcích podle § 61 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Článek II**SPECIFIKACE ZÁSAD PRO POSKYTOVÁNÍ FINANČNÍ PODPORY**

Finanční podpora na výkup pozemků podle Programu se poskytuje podle § 61 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, Agentuře ochrany přírody a krajiny České republiky, Správě Národního parku České Švýcarsko, Správě Krkonošského národního parku, Správě Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava a Správě Národního parku Podyjí.

Pokud jsou žadatelé poskytnuty finanční prostředky ze státního rozpočtu v rámci vyhlášených programů Ministerstva životního prostředí, Ministerstva zemědělství, Ministerstva pro místní rozvoj atd., nesmí podat žádost o poskytnutí podpory z Fondu na totéž opatření.

Kritéria pro výběr akcí k podpoře v rámci Programu jsou stanovena takto:

- 1) pozemky, jejichž výkup se realizuje přednostně:
 - v národních přírodních rezervacích,
 - v národních přírodních památkách,
 - v národních parcích.

- 2) ostatní vykupované pozemky:
 - v I. zónách chráněných krajinných oblastí,
 - v přírodních rezervacích, v přírodních památkách,
 - v ochranných pásmech ZCHÚ,
 - jiné pozemky, pokud je jejich výkup nezbytně nutný k ochraně kriticky ohrožených druhů živočichů nebo rostlin, k ochraně jeskyní nebo významných geomorfologických jevů.

Ve skupině 2) v kategoriích přírodní rezervace a přírodní památka se přednostně vykupují pozemky s přihlédnutím k následujícím kritériím s tím, že se jednotlivá kritéria sčítají:

- pozemky v evropsky významných lokalitách zařazených do Národního seznamu evropsky významných lokalit schváleného nařízením vlády č. 132/2005 Sb. v platném znění,

- pozemky na území vymezených ptačích oblastí (dle jednotlivých nařízení vlády),
- v územích zařazených do seznamu mokřadů mezinárodního významu podle Ramsarské úmluvy anebo mokřady, které jsou uvedené v publikaci CHYTIL J., HAKROVÁ P., HUDEC K., HUSÁK Š., JANDOVÁ J., PELLANTOVÁ J. (eds.), 1999: Mokřady České republiky – přehled vodních a mokřadních lokalit ČR. – Český ramsarský výbor, Mikulov.

Dále se v obou skupinách přihlíží k těmto kritériím:

- pozemky vyžadující speciální péči pro zachování předmětu ochrany, kterou není schopen stávající vlastník zajistit,
- reprezentativnost a unikátnost území,
- v územích jejichž existence je závislá na pravidelném nebo jednorázovém vkládání velkých finančních prostředků z veřejných rozpočtů,
- pozemky, kterými se vhodně doplňuje celistvost pozemků ve státním vlastnictví.

Výše uvedené priority a podmínky stanovené pro výkupy pozemků se použijí obdobně i pro případ dražby. V takovém případě bude příslušná finanční částka zaplacená Fondem na účet příslušné organizace nebo organizační složky státu, která vydraženou cenu zaplatila z vlastních finančních zdrojů po příklepu.

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky a správy národních parků jsou povinny vést evidenci všech vykoupených pozemků, ke kterým vykonávají právo hospodaření.

Článek III

POSTUP A POTŘEBNÉ DOKLADY PŘI PŘEDKLÁDÁNÍ ŽÁDOSTI O PODPORU, UZAVŘENÍ SMLOUVY A ZÁVĚREČNÉM VYHODNOCENÍ AKCE

1. Žádost o poskytnutí podpory z Fondu podává žadatel na formuláři podle Pokynů pro žadatele, které jsou zveřejněny na webu Fondu (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy).
2. Nezbytné doklady, které jsou požadovány od žadatele, jako příloha k žádosti o podporu z Fondu jsou zveřejněny v Pokynech pro žadatele na webových stránkách Fondu (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy).
3. Způsob uvolnění finančních prostředků na krytí jednotlivých kupních smluv nebo jiných nabývacích titulů:
 - finanční prostředky Fond uvolňuje na základě předložení kupní smlouvy, uzavřené organizací, nebo jiného nabývacího titulu, po jejich vkladu do katastru nemovitostí, dle mechanismu stanoveného rozhodnutím ministra životního prostředí,
 - kupní smlouvu, nebo jiný nabývací titul, po jejich vkladu do katastru nemovitostí, předkládají ředitelé organizací řediteli odboru zvláštní územní ochrany přírody a krajiny MŽP (odbor 620),
 - odsouhlasenou kupní smlouvu nebo jiný nabývací titul s žádostí o uvolnění potřebných finančních prostředků adresovanou řediteli Fondu, zasílá dopisem ředitel odboru zvláštní územní ochrany přírody a krajiny MŽP (odbor 620).

4. Nezbytné doklady, které jsou požadovány od žadatele pro závěrečné vyhodnocení akce jako příloha k Formuláři závěrečného vyhodnocení akce (ZVA) jsou zveřejněny v Pokynech pro příjemce na webových stránkách Fondu (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy).

Článek IV

ODBORNÝ POSUDEK

Odborný posudek, který pro opatření programu na podporu výkupu pozemků ve zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech a významných krajinných prvcích zpracovává odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny MŽP, bude vycházet z osnovy uvedené v Pokynech pro žadatele, které jsou zveřejněny na webu SFŽP ČR (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy).

Článek V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Výši a procento podpory navrhuje Fond podle zásad stanovených v Příloze II.1 s přihlédnutím k odbornému posudku, zdrojům Fondu a finančním nákladům akce.
2. Fond je oprávněn na základě zjištění odborných orgánů ochrany přírody nebo na základě výsledků vlastní kontrolní činnosti v průběhu realizace akce a po dobu 10 let od schválení závěrečného vyhodnocení akce uplatnit postih vůči příjemci podpory při nedodržení podmínek stanovených uzavřenou smlouvou o poskytnutí podpory.
3. Postih vůči jednotlivým žadatelům může mít formu odejmutí části nebo celé přiznané podpory.
4. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Správa Národního parku České Švýcarsko, Správa Krkonošského národního parku, Správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava a Správa Národního parku Podyjí mohou mezi sebou měnit příslušnost hospodaření k vykoupěným pozemkům. Vykoupené pozemky rovněž nelze po dobu deseti let ode dne nabytí vlastnického práva k předmětným pozemkům Českou republikou zcizit. Příslušná ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, tímto nejsou dotčena.

Dodatek č. 17

ke směrnici MŽP č. 6/2010

o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR

Směrnice MŽP č. 6/2010 o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR ze dne 30. dubna 2010 č. j.: 1900/M/10, 36827/ENV/10 se upravuje takto:

I. V příloze k tomuto dodatku se vydává nové znění Příloh XI Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu podpory ozdravných pobytů dětí z oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší účinné od 1. října 2013. Tyto přílohy se doplňují do seznamu příloh ve směrnici.

II. Tento dodatek nabývá platnosti dnem podpisu ministra životního prostředí, účinnosti dnem 1. října 2013 a je závazný pro všechny zaměstnance ministerstva a ředitele Státního fondu životního prostředí ČR, který přijme ve své působnosti konkrétní opatření a zabezpečí pracovní postupy zaměstnanců Státního fondu životního prostředí ČR v souladu s touto směrnici.

Odborný gestor: odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů

Zpracovatelka: Mgr. Tereza Strmisková

Mgr. Tomáš Jan Podivínský

ministr

Příloha: Přílohy XI Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu podpory ozdravných pobytů dětí z oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší účinné od 1. října 2013

Přílohy XI

Směrnice Ministerstva životního prostředí

o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu podpory ozdravných pobytů dětí z oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší účinné od 1. října 2013

Státní fond životního prostředí ČR (dále jen „Fond“) byl zřízen zákonem č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí ČR a jako významný finanční zdroj na podporu ochrany a

zlepšování životního prostředí je jedním ze základních ekonomických nástrojů státní politiky životního prostředí.

Základní přístupy k poskytování finančních prostředků z Fondu jsou definovány Směrnicí Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky.

Formu a zaměření podpory v rámci Programu podpory ozdravných pobytů dětí z oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší stanoví v souladu s obecně závaznými právními předpisy a podle vnějších a vnitřních ekonomických podmínek Přílohy XI ke Směrnici o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR (dále jen „Přílohy XI“).

Postup Fondu při výběru akcí k podpoře:

Žádosti s úplnými údaji, doložené požadovanými doklady podle Pokynů pro žadatele, které jsou zveřejněny na webu SFŽP ČR (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy), na opatření splňující podmínky pro zařazení do Programu podpory ozdravných pobytů dětí z oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (dále jen „Program“), podané před termínem zahájení ozdravných pobytů, budou akceptovány. Po termínu zahájení ozdravného pobytu může Fond akceptovat žádost pouze v odůvodněných případech, odsouhlasených správcem Fondu.

Akceptované žádosti Fond vyhodnotí na základě stanovených parametrů a ekonomických ukazatelů dle kritérií uvedených v **Pokynech pro žadatele**.

Všechny takto vyhodnocené žádosti budou v závislosti na objemu disponibilních prostředků, alokovaných na zvláštním k tomu zřízeném účtu Fondu, předloženy Radě Fondu k projednání s návrhy na kladné nebo záporné Rozhodnutí ministra životního prostředí o poskytnutí finančních prostředků z Fondu (dále jen „Rozhodnutí“). Žádosti, které na základě vyhodnocení nebudou navrženy ke kladnému nebo zápornému řešení, mohou nadále zůstat v evidenci Fondu v případě, že nebyly projednány již na předchozích dvou Radách Fondu. Po třetím projednání žádosti Radou Fondu, kdy na akci nebylo vydáno kladné rozhodnutí, obdrží žádost automaticky záporné rozhodnutí.

Žádosti o podporu podle Příloh XI přijímá Fond v termínech, které budou vyhlášeny v jednotlivých výzvách. Výzvy se vyhláší s ohledem na výši disponibilních (shromážděných) finančních prostředků tak, aby alokace pro konkrétní výzvu činila alespoň 3 mil. Kč. Ve výzvách budou upřesněny požadavky na předkládané žádosti a požadované doklady.

Finanční objem alokovaných zdrojů je shromažďován na zvláštním účtu Fondu, účelově zřízeném pro uvedený Program. Pokud nedojde za období více než 6 měsíců k obnově finančního objemu tak, aby byla dodržena minimální výše alokace jednotlivé výzvy, může správce Fondu uložit vyhlášení výzvy k dočerpání disponibilní částky Programu podpory podle těchto Příloh XI.

Fond si může vyhradit právo vyžádat si i další podklady pro upřesnění žádosti, zejména podklady týkající se předmětu podpory, finančního základu pro výpočet podpory, jakož i výše a formy podpory.

Podle těchto Příloh XI je poskytována podpora z Fondu žádostem akceptovaným od nabytí jejich účinnosti dne 1. října 2013.

Přílohy:

Příloha č. XI.1: Zásady pro poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR

Příloha č. XI.2: Program podpory ozdravných pobytů dětí z oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší

Příloha č. XI.1

**ZÁSADY PRO POSKYTOVÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ
ZE STÁTNÍHO FONDU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR**

Článek I

1. Podpory se poskytují na základě "Rozhodnutí ministra životního prostředí ČR o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR" (dále jen „Rozhodnutí“) a řádně uzavřených smluv mezi Fondem a příjemcem podpory.

2. Rozhodnutí s bližšími pokyny k uzavření smlouvy zašle Fond příjemci podpory do 15 dnů po jeho podpisu ministrem životního prostředí.

3. Fond může v zájmu zabezpečení řádné efektivity vynakládaných prostředků stanovit zvláštní požadavky na postup žadatele (příjemce podpory) při výběru dodavatele, a to i nad rámec stanovený zákonem o veřejných zakázkách. Pravidla jsou stanovena v platných **Pokynech pro příjemce podpory** v rámci Národních programů Fondu (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy).

4. Typy žadatelů o podporu

A - právnické osoby, které jsou založeny k nepodnikatelským účelům:

- územní samosprávné celky (zřizovatelé dotčených škol a školských zařízení);
- školy a školská zařízení zařazená do sítě škol

Pokud poskytnutí podpory žadateli vylučuje nebo neumožňuje obecně závazný právní předpis, podporu nelze poskytnout.

5. Fond uvolňuje finanční prostředky průběžně dle náležitostí stanovených smlouvou o poskytnutí podpory (fakturační princip). Použití finančních prostředků (dotace a vlastních zdrojů) klient průběžně dokládá bankovními výpisy. K žádosti o platbu může klient předložit i neuhrazené faktury, jejich proplacení doloží nejpozději při další žádosti o platbu. Fond je oprávněn v závažných a prokazatelných případech aplikovat zvláštní režim financování.

6. Výši a strukturu financování předmětu podpory je Fond oprávněn posoudit v rámci podání žádosti a vyhodnocení bonity žadatele i ve spolupráci s dalšími poskytovateli finančních prostředků.

7. Fond je oprávněn odsouhlasit změnu technických parametrů akce oproti parametrům stanoveným v Rozhodnutí v rozmezí +/- 10 % bez úpravy výše stanovené podpory, přičemž nesmí být narušen účel poskytnuté podpory a sníženy ekologické a jiné efekty stanovené

Rozhodnutím ministra. Má-li dojít k zúžení rozsahu parametrů, vyhodnotí Fond jeho dopad a podporu případně úměrně sníží.

Článek II

1. Formy finanční podpory

Finanční podpora na realizaci opatření se poskytuje formou dotace a může dosáhnout maximální limit dotace v procentuálním vyjádření ze základu pro výpočet podpory, zároveň je limitována maximální pevnou částkou dotace, uvedenou v tabulce Maximálních limitů dotace v Příloze č. XI.2 s tím, že stanovené limity dotace může Fond snížit v návaznosti na komplexní posouzení podporovaného opatření.

2. Podpora formou dotace

Fond má právo navrhnout změny požadovaného % poměru a finančního objemu dotace v rámci podmínek daného programu. Návrh změny požadovaného poměru a výše dotace vychází z komplexního posouzení ekonomické analýzy předloženého opatření. O případnou změnu bude upravena i výše vlastních zdrojů.

Dotace se uvolňují procentním podílem až do výše 90 % celkově přiznané výše dotace (tento postup se uplatňuje průběžně u každé žádosti o platbu), zbytek finančních prostředků do výše 10 % celkové dotace uhradí Fond po konečném přiznání dotace v rámci závěrečného vyhodnocení, které žadatel předkládá v termínu podle smlouvy.

3. Změny podmínek

V případě, že dojde v průběhu realizace opatření s podporou Fondu do doby závěrečného vyhodnocení akce a definitivního přiznání podpory ke změně platnosti obecně platných zákonů nebo ke změně vlastnických vztahů, vyhrazuje si Fond právo přehodnotit přístup v jednotlivých případech, příp. odstoupit od smlouvy na poskytnutí podpory.

4. Souběh podpory z Fondu a jiných centrálních zdrojů

Souběh podpory z Fondu a jiných centrálních zdrojů je možný.

5. Změna příjemce podpory

V případech, kdy po vydání Rozhodnutí o poskytnutí podpory má dojít k odůvodněné změně příjemce podpory, může tuto změnu povolit a promítnout do smlouvy o podpoře Fond bez toho, aby bylo nutno provést změnu samotného rozhodnutí o poskytnutí podpory. Podmínkou použití tohoto postupu je, že nový příjemce může dle platných zásad obdržet daný typ podpory a že tím nebude ohroženo splnění požadovaného účelu dané akce, ani dalších stanovených podmínek.

6. Termíny realizace akce

Termín realizace akce v letech uvedený v Rozhodnutí ministra o poskytnutí podpory je orientační a odpovídá stavu z doby přípravy Rozhodnutí. Závazné termíny realizace akce stanoví Fond ve smlouvě o poskytnutí podpory, jejich případné prodloužení v dodatku ke smlouvě. Vychází přitom z návrhu příjemce podpory a potřeby řádného splnění účelu poskytnutí podpory.

7. Publicita

Příjemce podpory je povinen při realizaci akce dodržovat Pravidla publicity, která jsou zveřejněna na webových stránkách Fondu (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy) a upřesněna ve smlouvě o poskytnutí podpory.

Příloha č. XI.2

PROGRAM PODPORY OZDRAVNÝCH POBYTŮ DĚTÍ Z OBLASTÍ SE ZHORŠENOU KVALITOU OVZDUŠÍ

Cílem Programu je zlepšení zdravotního stavu a posílení environmentálního vědomí u dětí školního věku z oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší.

Podpora v rámci Programu je poskytována na realizaci ozdravných pobytů dětí se zaměřením na environmentální výchovu. Povinností statutárního zástupce nebo zřizovatele školy je zajistit takové ubytovací zařízení, aby odpovídalo dále uvedeným kritériím pro výběr zařízení poskytujícího ozdravný pobyt dětí.

Doporučenou, nikoliv nutnou, součástí ozdravného pobytu je i odborné sledování jeho efektivity tj. změn funkcí dýchacích cest dětí spolu s vyšetřením dětí. Tato spirometrická vyšetření je vhodné provádět na počátku, během a na konci ozdravného pobytu (uvedená vyšetření zajistí příjemce podpory nebo ubytovací zařízení).

Režim ozdravných pobytů bude obsahovat odborně vedené činnosti vedoucí k ozdravení dýchacích cest dětí, rozvoji motoriky a psychiky dětí (příjemce podpory se čestným prohlášením zaváže k zajištění uvedených činností).

Podporovaná délka ozdravných pobytů dětí se zaměřením na ekologickou výchovu je v rozsahu 10 až 15 dní.

Finanční podpora z Fondu na ozdravné pobyty se zaměřením na environmentální výchovu dětí z oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší je zaměřena na cílovou skupinu žáků 1. stupně základních škol.

Předmětem podpory jsou náklady na ubytování a stravování žáků, na hromadnou přepravu, dále pak náklady na zajištění environmentálně zaměřeného programu (např. na služby či lektorné spojené se zajištěním programu, na pomůcky, které jednoznačně a prokazatelně souvisí s environmentální výchovou).

Maximální limity dotace

Číslo programu	Název programu	Typ žadatele	Max. limit %dotace ze základu pro výpočet podpory
XI.1	Podpora ozdravných pobytů dětí z oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší	A	90 ¹⁾ max. 350 Kč na 1 žáka a den ²⁾

- 1) podpora formou dotace je poskytována až do výše 90 % celkových uznatelných nákladů
- 2) maximální výše dotace na jednoho žáka na den včetně veškerých dalších výdajů

V případě poskytnutí dotace v režimu veřejné podpory je výše dotace omezena právními předpisy EU a bude poskytnuta v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU. Podpora v režimu de minimis bude poskytována dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis.

Podmínky pro poskytnutí podpory z Programu dle Příloh XI:

- 1) Ozdravné pobyty pro žáky 1. stupně základních škol z oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší, v kterých koncentrace suspendovaných částic PM10 překročily minimálně ve 4 letech v období 2007 – 2011 denní imisní limit 50 µg/m³ více než 35x za rok¹).
- 2) Realizace ozdravného pobytu dětí v lokalitách doporučených krajskými hygienickými stanicemi 2), 3) a kde není překračován denní imisní limit suspendovaných částic PM10 uvedený v příloze č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší. Mapa lokalit, ve kterých není překračován denní imisní limit suspendovaných částic PM10 dle výše uvedeného zákona, bude součástí výzvy.
- 3) Ozdravný pobyt bude realizován v období plné topné sezóny (listopad – duben), kdy je prokázán pozitivní vliv ozdravných pobytů na zdraví dětí.
- 4) Ozdravný pobyt bude realizován v objektech, které odpovídají hygienickým požadavkům, tj. umístěním, plošným komfortem, vybavením, mikroklimatickými podmínkami (příjemce podpory doloží čestné prohlášení).
- 5) Poskytované stravování musí být v souladu se zásadami zdravé výživy odpovídající věku dětí (příjemce podpory doloží čestné prohlášení poskytovatele stravování o splnění požadovaných podmínek).
- 6) Místo realizace ozdravného pobytu bude v České republice s tím, že budou minimalizovány náklady na dopravu, tj. využití nejbližší dostupné lokality splňující ostatní uvedené podmínky pro poskytnutí podpory.
- 7) V rámci ozdravného pobytu bude medializována podpora z Ministerstva životního prostředí/Fondu a dalších donorů.
- 8) Významnou součástí ozdravného pobytu je environmentálně zaměřený výukový/vzdělávací program, který bude zajišťován kvalifikovanými pedagogy. Výuka bude zaměřena na ochranu životního prostředí, Naturu, zdravý životní styl, udržitelnou spotřebu, aj. (odborný posudek poskytne Ministerstvo životního prostředí).
- 9) Minimální délka souvislého ozdravného pobytu dítěte je 10 dní.
- 10) Nezbytnou podmínkou ozdravných pobytů je úprava režimu práce a odpočinku, což představuje zkrácení výuky, přesun výuky do venkovního prostoru, zajištění dostatečného aktivního pohybu v přírodě (příjemce podpory se čestným prohlášením zaváže k zajištění uvedených požadavků).

11) Ubytovací objekt bude obsahovat zařízení pro využívání volného času (příjemce podpory doloží čestné prohlášení poskytovatele ubytování o splnění požadované podmínky).

Akceptované žádosti Fond vyhodnotí na základě environmentálních a ekonomických ukazatelů.

Kritéria pro výběr projektů:

- Míra znečištění ovzduší v příslušné oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší1, kde je škola či školské zařízení lokalizováno
- Rozpočet a efektivita nákladů
- Rozsah a kvalita environmentálně zaměřeného programu

Podrobnější podmínky pro poskytnutí podpory budou stanoveny v jednotlivých výzvách. Součástí výzvy bude též rozdělení alokace podle konkrétních regionálních zdrojů, tj. shromážděných finančních prostředků.

1) Zonace oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší bude součástí vyhlášených výzev.

2) Vymezení vhodných lokalit pro realizaci ozdravných pobytů bude součástí vyhlášených výzev.

3) V případě, že žadatel uvede v žádosti lokalitu ozdravného pobytu, kde nejsou překračovány imisní limity uvedené v příloze č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ale bude mimo vymezené lokality ve vyhlášené výzvě, potom musí doložit stanovisko krajské hygienické stanice, že vybrané místo splňuje podmínky pro realizaci ozdravného pobytu dětí 1. stupně základních škol.

Dodatek č. 18

ke směrnici MŽP č. 6/2010

o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR

Směrnice MŽP č. 6/2010 o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR ze dne 30. dubna 2010 č. j.: 1900/M/10, 36827/ENV/10 se upravuje takto:

- I. V příloze k tomuto dodatku se vydává nové znění Příloh XVI Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu zeleň do měst a jejich okolí účinné od 23. října 2013. Tyto přílohy se doplňují do seznamu příloh ve směrnici.
- II. Tento dodatek nabývá platnosti dnem podpisu ministra životního prostředí, účinnosti dnem 23. října 2013 a je závazný pro všechny zaměstnance ministerstva a ředitele Státního fondu životního prostředí ČR, který přijme ve své působnosti konkrétní opatření a zabezpečí pracovní postupy zaměstnanců Státního fondu životního prostředí ČR v souladu s touto směrnicí.

Odborný gestor: odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů

Zpracovatelka: Mgr. Tereza Strmisková

Mgr. Tomáš Jan Podivínský
ministr

Příloha: Přílohy XVI Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu zeleň do měst a jejich okolí účinné od 23. října 2013

Přílohy XVI

„Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR“ v rámci Programu zeleň do měst a jejich okolí účinné od 23. října 2013

Státní fond životního prostředí ČR (dále jen „Fond“) byl zřízen zákonem č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí ČR a jako významný finanční zdroj na podporu ochrany a zlepšování životního prostředí je jedním ze základních ekonomických nástrojů státní politiky životního prostředí.

Základní přístupy k poskytování finančních prostředků z Fondu jsou definovány Směrnicí Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky.

Formu a zaměření podpory v rámci Programu zeleň do měst a jejich okolí stanoví v souladu s obecně závaznými právními předpisy a podle vnějších a vnitřních ekonomických podmínek Přílohy XVI ke Směrnici o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR (dále jen „Přílohy XVI“).

Postup Fondu při výběru akcí k podpoře:

Žádosti s úplnými údaji, doložené požadovanými doklady podle Pokynů pro žadatele, které jsou zveřejněny na webu Fondu (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy) na opatření

splňující podmínky pro zařazení do některého z vyhlášených programů, budou akceptovány. Po termínu zahájení realizace může Fond akceptovat žádost pouze v odůvodněných případech, odsouhlasených správcem Fondu.

Akceptované žádosti Fond vyhodnotí na základě ekologických a ekonomických ukazatelů a technické úrovně řešení dle kritérií uvedených v Pokynech pro žadatele (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy).

Všechny takto vyhodnocené žádosti budou v závislosti na objemu disponibilních prostředků Fondu předloženy Radě Fondu k projednání s návrhy na kladné nebo záporné Rozhodnutí ministra životního prostředí o poskytnutí finančních prostředků z Fondu (dále jen „Rozhodnutí“). Žádosti, které na základě vyhodnocení nebudou navrženy ke kladnému nebo zápornému řešení, mohou nadále zůstat v evidenci Fondu v případě, že nebyly projednány již na předchozích dvou Radách Fondu. Po třetím projednání žádosti Radou Fondu, kdy na akci nebylo vydáno kladné Rozhodnutí, obdrží žádost automaticky záporné Rozhodnutí.

Finanční objem alokovaných zdrojů Fondu na uvedené programy podléhá projednání se správcem Fondu jak z hlediska dopadů do rozpočtu Fondu, tak i z hlediska určení finančního stropu pro příjem žádostí podle těchto Příloh XVI.

Fond si může vyhradit právo vyžádat si i další podklady pro upřesnění žádosti, zejména podklady týkající se předmětu podpory, finančního základu pro výpočet podpory a stanovení výše podpory.

Podle těchto Příloh XVI se poskytují podpory z Fondu žádostem akceptovaným od nabytí účinnosti Příloh XVI.

Příloha č. XVI. 1: Obecné zásady pro poskytování finančních prostředků z Fondu

Příloha č. XVI. 2: Program zeleň do měst a jejich okolí

Příloha č. XVI. 1

Obecné zásady pro poskytování finančních prostředků z Fondu

1. Podpory se poskytují na základě "Rozhodnutí ministra životního prostředí o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR" (dále jen "Rozhodnutí") a řádně uzavřených smluv mezi Fondem a příjemcem podpory.
2. Rozhodnutí s bližšími pokyny k uzavření smlouvy zašle Fond příjemci podpory do 15 dnů po jeho podpisu ministrem životního prostředí.
3. Fond může v zájmu zabezpečení řádné efektivity vynakládaných prostředků stanovit zvláštní požadavky na postup žadatele (příjemce podpory) při výběru dodavatele, a to i nad rámec stanovený zákonem o veřejných zakázkách.
4. Při hodnocení žádosti o podporu Fond posoudí, zda se jedná o poskytnutí podpory podle zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory, v platném znění. Výsledek posouzení uvede v podkladech pro jednání Rady Fondu a pro

Rozhodnutí. V případě, že je nutno vést řízení o povolení výjimky s Evropskou komisí, upozorní na tuto skutečnost Ministerstvo životního prostředí, které dá podnět k řízení. Doba potřebná k řízení o povolení výjimky se nezapočítává do lhůty stanovené v článku 4, odstavec /2/ Směrnice Ministerstva životního prostředí.

5. Fond uvolňuje finanční prostředky průběžně dle náležitostí stanovených smlouvou o poskytnutí podpory na základě předložených platných účetních dokladů, a to poměrem % dotace a % vlastních zdrojů. Použití finančních prostředků (dotace a vlastních zdrojů) příjemce podpory průběžně dokládá bankovními výpisy.

6. Fond je oprávněn odsouhlasit změnu technických parametrů akce oproti parametrům stanoveným v Rozhodnutí v rozmezí +/- 10 % bez úpravy výše stanovené podpory, přičemž nesmí být narušen účel poskytnuté podpory a sníženy ekologické efekty stanovené Rozhodnutím. Má-li dojít k zúžení rozsahu technických parametrů, vyhodnotí Fond jeho dopad a podporu případně úměrně sníží.

7. V případě, že dojde v průběhu realizace opatření s podporou Fondu do doby závěrečného technicko-ekonomického vyhodnocení a definitivního přiznání podpory ke změně platnosti obecně platných zákonů nebo ke změně vlastnických vztahů, vyhrazuje si Fond právo přehodnotit přístup v jednotlivých případech, příp. odstoupit od smlouvy na poskytnutí podpory.

8. Termín realizace akce v letech uvedený v Rozhodnutí je orientační a odpovídá stavu z doby přípravy Rozhodnutí. Závazné termíny realizace akce stanoví Fond ve smlouvě o poskytnutí podpory, jejich případné prodloužení v dodatku ke smlouvě. Vychází přitom z návrhu příjemce podpory a potřeby řádného splnění účelu poskytnutí podpory.

9. Žadatel (příjemce podpory) je povinen při zadávacích řízeních pro výběr dodavatele služeb, stavebních prací či dodávek postupovat podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách v platném znění.

10. Použití finančních prostředků (dotace a vlastních zdrojů) příjemce podpory průběžně dokládá bankovními výpisy. K žádosti o platbu může příjemce podpory předložit i neuhrazené faktury, jejich proplacení doloží při další žádosti o platbu. Fond je oprávněn v závažných a prokazatelných případech aplikovat zvláštní režim financování.

11. Dotace se uvolňují procentním podílem až do výše 90 % celkové přiznané výše dotace (tento postup se uplatňuje průběžně u každé žádosti o platbu), zbytek finančních prostředků do výše 10 % celkové dotace uhradí Fond po konečném přiznání dotace v rámci závěrečného vyhodnocení, které žadatel předkládá v termínu podle smlouvy.

12. Příjemce podpory je povinen při realizaci akce dodržovat Pravidla publicity, která jsou zveřejněna na webových stránkách Fondu (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy).

Příloha č. XVI. 2

Program zeleň do měst a jejich okolí

Článek I

PŘEDMĚT PROGRAMU

Předmětem Programu zeleň do měst a jejich okolí (dále jen „Program“) je podpora obnovy a zhodnocení přírodních ploch ve městech, obcích a jejich širším okolí. Zkvalitnění životního prostředí a vizuální atraktivitu intravilánu i extravilánu obce jak pro jeho obyvatele, tak návštěvníky. Podpora v rámci Programu je tak zaměřena na výsadbu zeleně na stávajících zelených nebo nijak neupravených plochách, dále na revitalizaci příměstských lesů s ohledem na plnění rekreační funkce lesa. V kombinaci s touto aktivitou je podpořena obnova a budování cest, komunikací, mostků a chodníků, odpočinkových zón a budování vodních systémů. Realizace podporovaných aktivit povede k redukci znečišťujících látek v ovzduší, udržení a zlepšení biologické diverzity, zvýšení atraktivitu urbanizované krajiny a její využívání k rekreaci občanů.

Článek II

PODPOROVANÉ AKTIVITY

Programem podporované aktivity jsou:

- a) revitalizace příměstských lesů (nemusí se jednat o PUPFL)
- b) zakládání a obnova komponovaných ploch městské nebo příměstské zeleně
- c) podpora správy zeleně – podpora záměrů na inventarizaci sídelní zeleně (chybějící pasporty jako základní systémová podmínka obnovy a zakládání zeleně)
- d) pořízení nového, či rekonstrukce stávajícího mobiliáře vč. doplňkových sportovně – rekreačních objektů a herních prvků pro děti - pouze jako doplňková aktivita bodu a) a b)
- e) obnova a budování cest, komunikací, mostků a odpočinkových zón - pouze jako doplňková aktivita bodu a) a b)
- f) vybudování nových vodních prvků - pouze jako doplňková aktivita bodu a) a b)
- g) budování nově navržených nebo rekonstrukce stávajících naučných stezek - pouze jako doplňková aktivita bodu a) a b)
- h) odstranění černých skládek (mimo CHÚ v různém stupni ochrany) – pouze jako doplňková aktivita bodu a) a b)

Článek III

OPRÁVNĚNÍ ŽADATELÉ A VÝŠE DOTACE

Oprávněnými žadateli jsou:

- a) obec, městys, město, statutární město a městská část dle zákona č. 128/2000 Sb., zákona o obcích (dále „obec“),
- b) hlavní město Praha a městské části dle zákona č. 131/2000 Sb., zákona o hlavním městě Praze (dále „obec“)

Číslo programu	Název programu	Max. výše dotace	Minimální celkové náklady	Max. limit % dotace ze základů pro výpočet dotace
XVI	Program zeleň do měst a jejich okolí	10 000 tis. Kč	250 tis. Kč	80%

Žadatel může být bonifikován s tím, že celková výše dotace nepřekročí 90% celkových způsobilých nákladů, podmínky bonifikace budou upřesněny ve výzvě. Žadatel je oprávněn podat v rámci jedné výzvy Programu pouze jednu žádost o poskytnutí dotace.

Článek IV ZPŮSOBILÉ NÁKLADY

Dotace bude poskytnuta na úhradu způsobilých nákladů Programu, kterými jsou zejména:

- a) náklady přímo související s provedením opatření v rámci podporovaných aktivit
- b) náklady na inventarizaci sídelní zeleně
- c) náklady na odstranění stávajících nefunkčních přírodních či krajinářských prvků a zeleně a na realizaci nových prvků, s tím přímo související výstavbu či rekonstrukci nezpevněných i zpevněných komunikací (odpovídajícího typu), mostků, propustí, chodníků, rekonstrukci stávajícího a pořízení a instalaci nového mobiliáře
- d) náklady na demolici stávajících nefunkčních zařízení ve veřejných prostranstvích a následná rekultivace těchto ploch v souladu s daným prostředím do výše 15 % celkových způsobilých nákladů projektu
- e) nezbytné odborné práce přímo související s výsadbou dřevin, rekonstrukcí pěších komunikací, terénními úpravami, instalací mobiliáře či obnovou nebo vybudováním vodních prvků
- f) náklady spojené s revitalizací lesních porostů
- g) náklady spojené s kácením dřevin do výše 20% celkových způsobilých výdajů
- h) náklady spojené s budováním nově navržených nebo s rekonstrukcí stávajících naučných stezek
- i) náklady spojené s odstraněním černých skládek (mimo CHÚ v různém stupni ochrany)

Článek V PODMÍNKY PRO POSKYTNUTÍ PODPORY

1. Žádost o podporu předkládá oprávněný žadatel, viz výše.
2. Opatření je možné realizovat pouze na plochách:
 - a) které jsou v územním plánu obce vymezeny jako plochy veřejných prostranství (Vyhláška 501/2006 Sb., § 7) v zastavěném a zastavitelném území obce
 - b) které byly u obcí bez územního plánu k 1. září 1966 vymezeny jako zastavěné území obce, jsou vyznačeny v mapách evidence nemovitostí a slouží jako plochy veřejných prostranství
 - c) které jsou v katastru obce a mají sloužit veřejnosti pro rekreaci, volný čas a osvětu a vzdělávání

Příjemcem podpory musí být vlastník nebo nájemce pozemku (nebo musí prokázat jiný právní vztah k pozemku na úrovni vlastnictví nebo nájmu, např. právo hospodaření), na kterém bude zajištěna udržitelnost projektu po dobu nejméně 10 let od ukončení realizace projektu, případně musí disponovat smlouvou s vlastníkem pozemku, ve které vlastník vyjádří souhlas s realizací projektu na jeho pozemku a umožní příjemci podpory zajištění udržitelnosti projektu, následnou péči a údržbu realizovaného opatření po dobu nejméně 10 let od ukončení realizace projektu (dle charakteru projektu může Fond dobu udržitelnosti upravit smlouvou).

3. Přílohou žádosti je Popis projektu v předepsané struktuře, která je přílohou výzvy.
4. Příjemce podpory zajistí nákup a pořízení všech v žádosti specifikovaných položek při dodržení principu 3E (hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti).
5. Finanční podpora se nevztahuje na demolice bez rekultivace veřejných prostranství. Náklady na doprovodná technická opatření dle bodu d), e), f), g), h) čl. II (doplňkové aktivity) nesmí překročit 50 % způsobilých nákladů.
6. Pokud vzniká demolicí zařízení reálné popř. potenciální riziko kontaminace horninového prostředí, povrchových či podzemních vod, je nutné, aby součástí projektové

dokumentace bylo odborné stanovisko Odboru environmentálních rizik a ekologických škod Ministerstva životního prostředí.

Článek VI NEZBYTNÉ DOKLADY PRO POSKYTNUTÍ DOTACE

1. Doklady nezbytné pro podání žádosti o dotaci:
 - a) Formulář žádosti včetně položkového rozpočtu.
 - b) Doklad o právní subjektivitě žadatele (aktuální výpis z registru ekonomických subjektů, kterým doloží uvedené identifikační údaje) a usnesení z ustavujícího zastupitelstva, na kterém byl zvolen starosta.
 - c) Popis projektu dle předepsané osnovy, který umožní kontrolu z věcného, ekonomického a ekologického hlediska (zákres situace do katastrální mapy, doplněný o grafické znázornění majetkoprávních poměrů lokality u opatření realizovaných obcí).
 - d) Čestné prohlášení, že na realizaci opatření nebyla poskytnuta podpora z jiných veřejných prostředků ČR a EU.

2. Doklady předkládané před podpisem smlouvy o poskytnutí dotace:
 - a) Prohlášení žadatele, zda je, či není plátcem DPH ve vztahu k předmětu realizace projektu,
 - b) Doklad (např. ve formě čestného prohlášení), že předmět podpory není využíván k podnikání,
 - c) Rozhodnutí orgánů státní správy požadovaná pro daný druh opatření příslušnými obecně závaznými právními předpisy a věcně a místně příslušnými orgány státní správy (např. územní rozhodnutí, stavební povolení či vyjádření věcně a místně příslušného orgánu státní správy, že opatření nepodléhá vydání územního rozhodnutí či stavebního povolení, rozhodnutí o nakládání s vodami, závazné stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku, souhlas orgánů památkové ochrany, výjimka ze zákona o ochraně přírody a krajiny apod.), jsou-li pro daný typ opatření relevantní. Rozhodnutí vydaná ve správním řízení musí být opatřena doložkou právní moci,
 - d) Prováděcí projekt včetně podrobného položkového rozpočtu,
 - e) Odborný posudek, ve kterém je doporučena realizace akce, posudek zajistí Fond.

Odborný posudek bude vycházet z této osnovy:

- i. Obecné údaje;
- ii. Adresát a účel posudku;
- iii. Základní charakteristika opatření (dále opatření), náklady na realizaci, období realizace, výše dotace;
- iv. Posouzení potřebnosti opatření a účelnosti navrženého řešení z hlediska ochrany životního prostředí, posouzení možnosti aplikace nejlepších dostupných technik a postupů a jejich preference vůči klasickým řešením a posouzení výše nákladů na realizaci opatření;
- v. Posouzení, zda navržená opatření budou prováděna v souladu s daným venkovským/městským prostředím a realizace opatření a projektů vedou ke zlepšení celkového stavu veřejných prostranství, přírodních prvků a zeleně v obci tak, aby byl zachován, či obnoven celkový ráz obce;
- vi. Vyhodnocení jednotlivých variant v případě variantního řešení;
- vii. Jednoznačné stanovisko, zda se opatření doporučuje realizovat v předloženém rozsahu, časovém období s finanční podporou z Fondu;

Článek VII KRITÉRIA PRO VÝBĚR PROJEKTŮ

Kritéria pro hodnocení žádostí jsou:

- a) soulad projektu se zaměřením Programu,
- b) ucelenost řešeného území,
- c) kvalita projektu (jasný realizační a časový harmonogram),
- d) efektivita nákladů.

Nezbytnou podmínkou pro poskytnutí dotace je soulad navrženého opatření s cíli Programu.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Fond je oprávněn na základě zjištění příslušných odborných orgánů nebo na základě výsledků vlastní kontrolní činnosti uplatnit postih vůči příjemci podpory při nedodržení podmínek stanovených uzavřenou smlouvou o poskytnutí podpory. Neoprávněné použití dotace nebo zadržetí dotace bude klasifikováno jako porušení rozpočtové kázně podle § 22 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.

2. Postih vůči jednotlivým příjemcům podpory může mít formu odejmutí části nebo celé přiznané dotace.

Dodatek č. 19 **ke směrnici MŽP č. 6/2010** **o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR**

Směrnice MŽP č. 6/2010 o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR ze dne 30. dubna 2010 č. j.: 1900/M/10, 36827/ENV/10 se upravuje takto:

- I. V příloze k tomuto dodatku se vydává nové znění Příloh IV Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu podpory obcí ležících v regionech národních parků účinné od 31. října 2013. Tyto přílohy se doplňují do seznamu příloh ve směrnici.
- II. Tento dodatek nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu ministra životního prostředí, a je závazný pro všechny zaměstnance ministerstva a ředitele Státního fondu životního prostředí České republiky, který přijme ve své působnosti konkrétní opatření a zabezpečí pracovní postupy zaměstnanců Státního fondu životního prostředí České republiky v souladu s touto směrnicí.

Odborný gestor: odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů
Zpracovala: Bc. Jana Pokorná

Mgr. Tomáš Jan Podivínský
ministr

Příloha: Přílohy IV Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu podpory obcí ležících v regionech národních parků účinné od 31. října 2013

Přílohy IV

„Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR“ v rámci Programu podpory obcí ležících v regionech národních parků účinné od 31. 10. 2013

Státní fond životního prostředí ČR (dále jen „Fond“) byl zřízen zákonem č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí ČR a jako významný finanční zdroj na podporu ochrany a zlepšování životního prostředí je jedním ze základních ekonomických nástrojů státní politiky životního prostředí.

Základní přístupy k poskytování finančních prostředků z Fondu jsou definovány Směrnicí Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky.

Formu a zaměření podpory v rámci Programu podpory obcí ležících v regionech národních parků (regionem národního parku se rozumí správní území obcí, jejichž alespoň část správního území leží v národním parku) stanoví v souladu s obecně závaznými právními předpisy a podle vnějších a vnitřních ekonomických podmínek Přílohy IV ke Směrnici o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR (dále jen „Přílohy IV“).

Postup Fondu při výběru akcí k podpoře:

Žádosti s úplnými údaji, doložené požadovanými doklady podle Pokynů pro žadatele, které jsou zveřejněny na webu SFŽP ČR (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy), na opatření splňující podmínky pro zařazení do Programu podpory obcí ležících v regionech národních parků (dále jen „Program“), podané před termínem zahájení realizace opatření, budou akceptovány. Po termínu zahájení realizace může Fond akceptovat žádost pouze v

odůvodněných případech, odsouhlasených správcem Fondu. Podporu nelze poskytnout na již ukončenou akci.

Pro účely Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR a těchto jejích Příloh IV se za termín zahájení realizace stavby považuje den, kdy je objednavatelem předáno dodavateli staveniště se zpracováním zápisu (protokolu) o předání staveniště. U nestavebních akcí se za termín zahájení považuje den uzavření smlouvy o dílo. Za termín dokončení stavby se považuje den, kdy je na stavbu vydán kolaudační souhlas podle příslušných ustanovení stavebního zákona v platném znění, resp. datum z předávacího protokolu o ukončení akce. Pro posouzení, zda je podpora poskytována na dosud neukončenou akci, je rozhodující datum vydání rozhodnutí ministra o podpoře. Náklady na výrobu informačních tabulí, které musí být instalovány na všechny investiční akce financované Fondem, budou započítávány do uznatelných nákladů.

Akceptované žádosti Fond vyhodnotí na základě ekologických a ekonomických ukazatelů a technické úrovně řešení, a to v každé složce životního prostředí dle kritérií uvedených v Pokynech pro žadatele.

Všechny takto vyhodnocené žádosti budou v závislosti na objemu disponibilních prostředků Fondu předloženy Radě Fondu k projednání s návrhy na kladné nebo záporné Rozhodnutí ministra životního prostředí o poskytnutí finančních prostředků z Fondu (dále jen „Rozhodnutí“).

Žádosti o podporu podle Příloh IV přijímá Fond v termínech, které budou vyhlašovány v jednotlivých výzvách. Ve výzvách budou upřesněny požadavky na předkládané žádosti, požadované doklady a výše finanční alokace.

Finanční objem alokovaných zdrojů Fondu na uvedené programy podléhá projednání se správcem Fondu jak z hlediska dopadů do rozpočtu Fondu, tak i z hlediska určení finančního stropu pro příjem žádostí podle těchto Příloh IV.

Fond si může vyhradit právo vyžádat si i další podklady pro upřesnění žádosti, zejména podklady týkající se předmětu podpory, finančního základu pro výpočet podpory, jakož i výše a formy podpory.

Podle těchto Příloh IV se poskytují podpory z Fondu žádostem akceptovaným od nabytí účinnosti Příloh IV dne 31. října 2013.

Přílohy:

Příloha č. IV.1: Zásady pro poskytování finančních prostředků z Fondu

Příloha č. IV.2: Program podpory obcí ležících v regionech národních parků

ZÁSADY PRO POSKYTOVÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ ZE STÁTNÍHO FONDU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR

Článek I

1. Podpory se poskytují na základě "Rozhodnutí ministra životního prostředí ČR o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR" (dále jen "Rozhodnutí") a řádně uzavřených smluv mezi Fondem a příjemcem podpory.
2. "Rozhodnutí" s bližšími pokyny k uzavření smlouvy zašle Fond příjemci podpory do 15 dnů po jeho podpisu ministrem životního prostředí.
3. Fond může v zájmu zabezpečení řádné efektivity vynakládaných prostředků stanovit zvláštní požadavky na postup žadatele (příjemce podpory) při výběru dodavatele, a to i nad rámec stanovený zákonem o veřejných zakázkách.
4. Typy žadatelů o podporu

A - právnické osoby, které jsou založeny k nepodnikatelským účelům, zejména:

- správy NP,
- územní samosprávné celky,
- svazky obcí /dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění/;
- právnické osoby založené nebo zřízené územními samosprávnými celky (příspěvkové organizace a organizační složky);
- školy a školská zařízení zřizovaná obcemi regionu NP.
- ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty včetně veřejných výzkumných institucí podle zvláštních předpisů (např. zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích atd.).

E – obyvatelstvo (fyzické osoby nepodnikající)

- pouze v rámci opatření IV.2.C. jsou oprávněnými žadateli i fyzické osoby nepodnikající, při splnění podmínky realizace opatření v regionu NP a splnění podmínek veřejné podpory.

P – fyzické osoby podnikající

- pouze v rámci opatření IV.2.A, IV.2.C. a IV.3 jsou oprávněnými žadateli i fyzické osoby podnikající při splnění podmínky umístění podnikání a realizace opatření v regionu NP a splnění podmínek veřejné podpory.

Pokud poskytnutí podpory žadateli vylučuje nebo neumožňuje obecně závazný právní předpis, podporu nelze poskytnout.

5. Při hodnocení žádosti o podporu Fond posoudí, zda se jedná o poskytnutí podpory podle zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory, v platném znění. V případě, že je nutno vést řízení o povolení výjimky s Evropskou komisí, upozorní na tuto skutečnost Ministerstvo životního prostředí, které dá podnět k řízení. Doba potřebná k řízení o povolení výjimky se nezapočítává do lhůty stanovené v článku 4, odstavec /3/ Směrnice Ministerstva životního prostředí. Výsledek posouzení uvede Fond v podkladech pro jednání Rady Fondu a pro rozhodnutí ministra.

6. Fond uvolňuje finanční prostředky průběžně dle náležitostí stanovených smlouvou o poskytnutí podpory, a to poměrem % dotace a % vlastních zdrojů. Použití finančních prostředků (dotace, a vlastních zdrojů) příjemce podpory průběžně dokládá bankovními výpisy a platnými účetními doklady. K žádosti o platbu může příjemce podpory předložit i neuhrazené faktury, jejich proplacení doloží při další žádosti o platbu. Fond je oprávněn v závažných a prokazatelných případech aplikovat zvláštní režim financování.

7. Výši a strukturu financování předmětu podpory je Fond oprávněn posoudit v rámci podání žádosti a vyhodnocení bonity žadatele i ve spolupráci s dalšími poskytovateli finančních prostředků. Žadatel je povinen vyčíslit všechny příjmy související s projektem, které vzniknou předzahájením, v průběhu a po ukončení projektu. Příjmy generované projektem mohou dosahovat výše vlastních zdrojů. V případě, že generované příjmy budou vyšší než vlastní zdroje žadatele, uznatelné náklady projektu budou poníženy o část příjmů přesahující výši vlastních zdrojů. V případě navýšení příjmů nad rámec vlastních zdrojů v průběhu projektu, budou vzniklé příjmy odečteny od výše dotace.

8. Fond je oprávněn odsouhlasit změnu parametrů projektu oproti parametrům stanoveným v Rozhodnutí ministra v rozmezí +/- 10 % bez úpravy výše stanovené podpory, přičemž nesmí být narušen účel poskytnuté podpory a sníženy ekologické efekty stanovené Rozhodnutím ministra. Má-li dojít k zúžení rozsahu parametrů projektu, vyhodnotí Fond tento dopad a podporu případně úměrně sníží. Fond je oprávněn posuzovat a odsouhlasovat změny v průběhu projektu.

9. V rámci vyhlášených programů nebudou podporována opatření, která je možné financovat z Operačního programu Životní prostředí nebo z dalších operačních programů.

Článek II

1. Formy finanční podpory

Finanční podpora na realizaci opatření může podle typu subjektu dosáhnout maximální limit celkové dotace v procentuálním vyjádření ze základu pro výpočet podpory, případně maximální pevné částky podpory, uvedené v tabulce Maximálních limitů celkové podpory v Příloze č. IV.2 podle vyhlášených programů s tím, že stanovené limity podpory může Fond snížit v návaznosti na vyhodnocení ekonomiky podporovaného opatření.

Maximální výše finančních prostředků na akci za rok se bude odvíjet od konkrétního opatření a může být specifikována při každé výzvě.

V případě veřejné podpory je výše dotace omezena právními předpisy EU a bude poskytnuta v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU. Podpora v režimu de minimis bude poskytována dle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis.

2. Podpora formou dotace

Dotace na realizaci opatření může podle typu subjektu dosáhnout maximální hranice dotace v procentuálním vyjádření ze základu pro výpočet podpory uvedené v tabulce Maximálních limitů celkové podpory v Příloze č. IV.2 podle vyhlášených programů.

Maximální výše dotace je stanovena u jednotlivých vybraných programů nejen procentem, ale současně je limitována i pevnou maximální částkou podle tabulky Maximálních limitů celkové podpory v Příloze č. IV.2.

Fond má právo navrhnout změny požadovaného % poměru a finančního objemu dotace v rámci podmínek daného programu podpor. Návrh změny požadovaného poměru a výše dotace vychází z technicko-ekonomického hodnocení předloženého opatření. O případnou změnu bude upravena i výše vlastních zdrojů.

Dotace bude uvolňována procentním podílem (podle podílu dotace a vlastních zdrojů) až do výše 100 % celkově přiznané výše dotace (tento postup se uplatňuje průběžně u každé žádosti o platbu). Poslední žádost o platbu bude schválena a uhrazena po schválení závěrečné zprávy Fondem.

3. Změny podmínek

V případě, že dojde v průběhu realizace opatření s podporou Fondu do doby závěrečného vyhodnocení akce a definitivního přiznání podpory ke změně platnosti obecně platných zákonů nebo ke změně vlastnických vztahů, vyhrazuje si Fond právo přehodnotit přístup v jednotlivých případech, příp. odstoupit od smlouvy na poskytnutí podpory.

4. Souběh podpory z Fondu a jiných centrálních zdrojů

Podpora z Fondu nebude poskytována na opatření individuálně dotovaná ze státního rozpočtu v případech, kdy celková výše podpory ze státního rozpočtu a Fondu převyšuje 90 % základu pro stanovení podpory. Souběh podpor z Fondu a Evropských fondů se řídí pravidly příslušných Operačních programů.

5. Změna příjemce podpory

V případech, kdy po vydání Rozhodnutí ministra má dojít k odůvodněné změně příjemce podpory, může tuto změnu povolit a promítnout do smlouvy o podpoře Fond bez toho, aby bylo nutno provést změnu samotného Rozhodnutí ministra. Podmínkou použití tohoto postupu je, že nový příjemce může dle platných zásad obdržet daný typ podpory a že tím nebude ohroženo splnění požadovaného účelu dané akce, ani dalších stanovených podmínek.

6. Termíny realizace akce

Termín realizace akce v letech uvedený v Rozhodnutí ministra o poskytnutí podpory je orientační a odpovídá stavu z doby přípravy rozhodnutí. Závazné termíny realizace akce stanoví Fond ve smlouvě o poskytnutí podpory, jejich případné prodloužení v dodatku ke smlouvě. Vychází přitom z návrhu příjemce podpory a potřeby řádného splnění účelu poskytnutí podpory.

7. Zadávací řízení

Žadatel (příjemce podpory) je povinen doložit, že všechna relevantní zadávací řízení pro výběr dodavatele služeb, stavebních prací či dodávek proběhla podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách v platném znění (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“). Žadatel (příjemce podpory), který není jinak povinen při zadání zakázky postupovat podle zákona o veřejných zakázkách, popřípadě se u něj jedná o zakázku, pro kterou je stanovena jen obecná povinnost dodržet zásadu transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace, je povinen (v zájmu zabezpečení řádné efektivity vynakládaných prostředků z Fondu) při výběru

dodavatele postupovat dle platných Závazných pokynů pro zadávání veřejných zakázek v rámci Národních programů SFŽP ČR (www.sfzp.cz sekce Národní programy).

8. Publicita

Příjemce podpory je povinen při realizaci akce dodržovat Pravidla publicity, která jsou zveřejněna na webových stránkách Fondu (viz www.sfzp.cz sekce Národní programy).

Příloha č. IV.2

PROGRAM PODPORY OBCÍ LEŽÍCÍCH V REGIONECH NÁRODNÍCH PARKŮ

Cílem programu je kompenzace ztrát hospodářského rozvoje obcí ležících v regionech národních parků a chráněných krajinných oblastí, navazující na území národních parků za současného přispění k naplnění cílů ochrany národních parků.

Podpora v rámci programu je poskytována na realizaci opatření v regionech NP v následujících 3 podprogramech:

IV.1. Neinvestiční podpora environmentálního vzdělání, výchovy a osvěty a poradenství

Cílem opatření je podpora rozvoje environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na území národních parků (dále jen „NP“) a chráněných krajinných oblastí navazujících na území národních parků, podpora služeb informačních center a činnost průvodců.

Předmět podpory:

- a) Podpora rozvoje environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro žáky mateřské a základní školy v obcích ležících v regionech NP , organizované ve spolupráci s odborníky z NP,
- b) podpora standardizace a zkvalitňování poskytovaných služeb informačních center na území NP,
- c) podpora činností (certifikovaných) průvodců na území NP.

Kritéria pro výběr projektů k podpoře:

Ekologická relevance (přínos projektu, vazba na strategické dokumenty a sítě v EVVO)

- Metodologie (odborná úroveň projektu)

- Udržitelnost
- Provozní a odborná kapacita žadatele
- Rozpočet a efektivita nákladů
- Územní příslušnost k NP

Akceptované žádosti Fond vyhodnotí na základě environmentálních a ekonomických ukazatelů, odborného posudku MŽP a technické úrovně řešení.

Výše podpory:

- max. 80 % celkových uznatelných nákladů.
- max. 250 tis. Kč na 1akci

Oprávněnými žadateli jsou:

Subjekty typu A

IV.2. Podpora opatření malého rozsahu

IV.2.A. Údržba a budování technických zařízení nebo drobných objektů a ploch návštěvnické infrastruktury.

Cílem tohoto opatření je zkvalitňovat a rozvíjet návštěvnickou infrastrukturu a technické zázemí pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu v regionu.

Předmětem podpory je:

výroba, instalace, údržba nebo odstranění nefunkčních informačních tabulí, jejichž funkcí je informovat o přírodních hodnotách daného území, dále tabulí a směrovek usměrňujících pohyb veřejnosti a ostatního naučného vybavení stezek a informačních míst v terénu (neinvestičního charakteru), údržba, oprava nebo budování bariér, zábradlí, lávek a jiných zařízení (včetně pozorovaten a povalových chodníků), usměrňujících pohyb návštěvníků, , obnova nezpevněných místních komunikací IV. třídy a účelových veřejných komunikací včetně stezek a pěšin a údržby drobných sakrálních staveb obnova a budování autobusových zastávek v rámci podpory ekologické veřejné dopravy (Zelené autobusy) - malé informační body, odstavná parkoviště zpevněná pouze kamenivem regionálního původu, zřizování a opravy nouzových nocovišť, podpora technických opatření k omezení světelného znečištění z veřejného osvětlení na území národního parku.

V případě oblasti IV2.A je nutné doložit:

- projektová dokumentace
- součástí projektové dokumentace bude zakres situace do katastrální mapy vypracovaný zpracovatelem projektové dokumentace doplněný o grafické znázornění majetkoprávních poměrů dotčené lokality (výplně ploch + legenda)
- rozhodnutí, závazná stanoviska či vyjádření orgánů státní správy požadovaná pro daný druh opatření příslušnými obecně závaznými právními předpisy a věcně a místně příslušnými orgány státní správy. Rozhodnutí vydaná ve správním řízení musí být opatřeny doložkou právní moci

- výjimky dle zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“), pokud to ze zákona vyplývá,
- v případě, že žadatel o podporu není vlastníkem, doložit nájemní smlouvou nebo souhlas vlastníka pozemku s realizací opatření, na kterých bude akce realizována nebo které jsou akcí dotčeny,
- vyjádření místně a věcně příslušné správy národního parku,
- další relevantní podklady a doklady na vyžádání správce Programu, které se v průběhu projednávání akce stanou nezbytnými pro její řádné vyhodnocení (např. fotodokumentace).

IV.2.B. Opatření směřující k odstranění dřívějších negativních zásahů nebo negativních vlivů působících v předmětných územích

Cílem tohoto opatření je zlepšení stavu krajiny zejména prostřednictvím odstranění nepovolených skládek a odstranění nevyužívaných staveb a dalších zátěží z předmětného území.

Předmětem podpory je odstraňování nepovolených drobných skládek odpadu a odstraňování zbytků nefunkčních technických zařízení, objektů apod. Konečné přiznání dotace (ZVA) bude podmíněno uskutečněným výmazem stavby z katastru nemovitostí.

V případě oblasti IV2.B je nutné doložit:

- Rozhodnutí, závazná stanoviska či vyjádření orgánů státní správy požadovaná pro daný druh opatření příslušnými obecně závaznými právními předpisy a věcně a místně příslušnými orgány státní správy. Rozhodnutí vydaná ve správním řízení musí být opatřeny doložkou právní moci
- Vyjádření místně a věcně příslušného orgánu ochrany přírody,
- Snímek z katastrální mapy se zákresem skládky doplněný o grafické znázornění majetkoprávních poměrů dotčené lokality (výplně ploch + legenda)
- Prohlášení žadatele stvrzující, že podnikl kroky včetně místního šetření za účelem identifikace původce skládky, a to s negativním výsledkem
- Stanovisko obce s rozšířenou působností stvrzující, že tento orgán podnikl místní šetření za účelem identifikace původce skládky, a to s negativním výsledkem
- další relevantní podklady a doklady na vyžádání správce Programu, které se v průběhu projednávání akce stanou nezbytnými pro její řádné vyhodnocení (např. fotodokumentace).
- V odůvodněném případě hydrogeologický průzkum
- U staveb – doklad o původci stavby

IV.2. C. Čištění odpadních vod

Cílem opatření je realizace opatření, sloužící k čištění odpadních vod, vedoucí k zásadnímu snížení znečištění a eutrofizace povrchových vod.

Předmětem podpory je:

- výstavba, intenzifikace nebo rekonstrukce čistíren odpadních vod v kategorii do 500 EO jako součásti komplexního řešení zneškodňování odpadních vod v dané lokalitě včetně kořenových čistíren odpadních vod,
- výstavba souvisejících stokových systémů,

- výstavba kanalizačních přípojek nad 100 m délky (za předpokladu posouzení variantního řešení – domovní ČOV).

V případě oblasti IV2.C je nutné doložit:

- Projektová dokumentace pro územní rozhodnutí případně vyšší stupeň projektové dokumentace včetně položkového rozpočtu - v takovém stupni přípravy, která umožní posouzení opatření a posouzení možnosti poskytnutí podpory na jeho realizaci, průběžnou a závěrečnou kontrolu z věcného, ekonomického a ekologického hlediska; Struktura a členění rozpočtu bude odpovídat běžnému položkovému rozpočtu, tzn. členění na stavební objekty a provozní soubory dle textové části projektové dokumentace. V rámci těchto objektů bude dále členěn na položky, které mohou být agregované, avšak pouze do té míry, aby bylo možno posoudit základní technické parametry stavby (např. hloubka výkopu, úpravy povrchů apod.). Předložený rozpočet musí být stvrzen zpracovatelem rozpočtu a ověřen žadatelem.
- U ČOV stanovisko projektanta, zda navržené řešení zajistí vypouštění odpadních vod v souladu s platnou legislativou EU i ČR (zejména s nařízením vlády č. 61/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů), a to i v mimovegetačních (zimních) podmínkách. Případně postačí, pokud je toto stanovisko dostatečně odborně podpořeno a vyjádřeno v samotné projektové dokumentaci.
- Územní rozhodnutí (popř. územní souhlas) v souladu se zák. č. 183/2006 Sb. - v případě stavebních investic, na stavbu v celém rozsahu s potvrzením nabytí právní moci, v případě že stavba nepodléhá dle zák. č. 183/2006 Sb. územnímu rozhodnutí nebo územnímu souhlasu stanovisko příslušného stavebního úřadu, dále stavební povolení (pokud bylo vydáno).
- Stanovisko správy NP
- Stanovisko obce - jako přílohu stanoviska připojit Koncepti zneškodňování odpadních vod v obci včetně přehledné situace v dostatečném rozlišení. V případě, že není zpracována, připojit citace příslušných pasáží místních rozvojových dokumentů nebo kartu obce z Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací příslušného kraje (ÚSC).

Kritéria pro výběr projektů k podpoře:

- Lokalizace opatření
- Přínos projektu a vazba na strategické dokumenty
- Kvalita zpracování záměru z hlediska technického a technologického
- Návaznost na jiná opatření,
- Přiměřenost nákladů
- Udržitelnost

Výše podpory u všech projektů:

- max. 80% celkových uznatelných nákladů
- IV.2.A: max. 1,5 mil. Kč na 1 akci
- IV.2.B: max. 500 tis. Kč na 1 akci
- IV.2.C: max. 4 mil. Kč na 1 akci

Oprávněnými žadateli jsou:

- subjekty typu A
- subjekty typu E (pouze IV.2.C) s podmínkou, že opatření realizováno na území NP

- subjekty typu P (pouze IV.2.A, IV.2.C) s podmínkou, že opatření realizováno na území NP

Nezbytné doklady pro poskytnutí dotace pro celou oblast IV.2.:

Žádost obsahuje:

- předmět záměru – dotační titul, typ opatření, parametr a indikátor opatření dle pravidel pro poskytování finančních prostředků v rámci Programu,
- projekt obsahující zdůvodnění akce, popis přínosů akce z hlediska cílů Programu, ze kterého lze posoudit efektivitu navrženého opatření
- lokalizace akce: kraj, okres, obec, katastrální území, pozemek (p.p.č.),
- popis současného stavu
- časový harmonogram akce

projektová dokumentace včetně položkového rozpočtu.

Podle povahy akce plní správní rozhodnutí, vyjádření správy národního parku, odborné stanovisko projektanta, inventarizace dřevin či hydrogeologický průzkum úlohu odborného posudku.

IV.3. Podpora snižování emisí a energetické soběstačnosti obcí v regionu NP

Cílem tohoto opatření je podpora infrastruktury a souvisejících činností sloužících ke snížení emisí znečišťujících látek do ovzduší a k využití zdrojů energie ke zlepšení energetické soběstačnosti obcí v regionech NP.

Předmětem podpory je:

- nákup peletovací linky na zpracování biomasy z ploch (bezlesí i lesa),
- investice do revitalizace nevyužívaných objektů bývalých zemědělských objektů, pil, místní výroby pro zpracování či skladování biomasy z ploch (bezlesí i lesa),
- nákup peletovacího stroje, briketovacích lisů na výrobu pelet nebo drtiče na zpracování dřevní hmoty a biomasy z ploch bezlesí i lesa včetně nákupu související nezbytné techniky a drobné techniky za účelem zlepšení využívání dřevní hmoty a zvýšení energetické soběstačnosti obcí v regionu. V rámci tohoto opatření je možné hradit související náklady na rekonstrukci stávajících objektů, které budou sloužit k umístění podpořených zařízení a ke skladování dřevní hmoty (např. může jít o revitalizaci nevyužívaných objektů bývalých zemědělských objektů, pil, místní výroby pro zpracování či skladování dřevní hmoty z ploch (bezlesí i lesa) apod.),
- nákup drobného strojního zařízení a technologií pro sklizeň a zpracování biomasy za výše uvedeným účelem,
- náhrada stávajícího spalovacího zdroje na pevná paliva pro vytápění a ohřev teplé vody za nový účinný nízkoemisní tepelný zdroj, popř. nespalovací zdroj využívající obnovitelné zdroje energie, včetně případné rekonstrukce rozvodů.

Podpora se týká výměny v objektech nacházejících se v I. a II. zóně NP za účelem předejití případné ekologické újmy v souvislosti s provozem stávajících zařízení a zlepšením životního prostředí v souvislosti s vytápěním těchto objektů. Podporu lze žádat na výměnu kotle na tuhá paliva emisní třídy 4 ČSN EN 303-5 nebo vyšší s automatickým dávkováním paliva, které

neumožňuje bez úprav ruční přikládání a jeho výrobce či prodejce tuto možnost nedeklaruje (propagační materiály, materiály, webové stránky, prospekty atd.).

Uznatelné náklady spalovacích zdrojů:

Uznatelný náklad je takový, který současně splňuje všechny níže uvedené podmínky:

- a) vyhovuje zásadám účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů,
- b) byl vynaložen v souladu s podmínkami smlouvy o poskytnutí dotace a podmínkami vyhlášeného Programu,
- c) vznikl příjemci v období realizace projektu, tj. od vyhlášení výzvy do 9 měsíců od odeslání vyrozumění o poskytnutí dotace,
- d) byl příjemcem uhrazen v období realizace projektu, tj. od vyhlášení výzvy do 9 měsíců od odeslání vyrozumění o poskytnutí dotace.

V případě, že účetní doklad obsahuje údaj o peněžní částce v cizí měně, popřípadě byl uhrazen a doložen bankovním výpisem/účetním dokladem v cizí měně, bude tato peněžní částka přepočtena na českou měnu podle směnného kurzu používaného Českou národní bankou ke dni proplacení účetního dokladu.

Kritéria pro výběr projektů k podpoře (vyjma spalovacích zdrojů):

- Lokalizace opatření
- Využití zpracované dřevní hmoty v regionu
- Hledisko přiměřenosti nákladů
- Vznik nových pracovních příležitosti v regionu
- Komplexnost a návaznost na jiná opatření
- Kvalita zpracování záměru z hlediska technického a technologického

Výše podpory:

- max. 80 % celkových uznatelných nákladů
- max. 500 tis. Kč na 1 akci při náhradě stávajícího spalovacího zdroje
- max. 5 mil. Kč na 1 akci u ostatních

Oprávněnými žadateli jsou:

- Subjekty typu A
- subjekty typu P

Nezbytné doklady pro poskytnutí podpory:

Žádost obsahuje:

- předmět záměru – dotační titul, typ opatření, parametr a indikátor opatření dle pravidel pro poskytování finančních prostředků v rámci Programu,
- zdůvodnění akce, popis přínosů akce z hlediska cílů Programu,
- lokalizace akce: kraj, okres, obec, katastrální území, pozemek,
- popis současného stavu, popis zdrojů biomasy, plánovaný odbyt pelet, štěpky na území NP (a blízkém regionu), potřeba pracovních sil (Z uvedených údajů musí být patrné, že zpracovaný produkt bude z převážné části využit pro zvýšení energetické soběstačnosti obcí v regionu NP),

- časový harmonogram akce,
- technický popis pořizovaného majetku nebo jeho zhodnocení a předpokládané využití (podrobný popis prací např. rozpis jednotlivých úkonů, jejich druh, použité technologie a materiály),
- zabezpečení podmínek pro hospodárné využívání pořízeného majetku, popřípadě jiných výstupů realizace akce se specifikací finančních potřeb a zdrojů úhrady, včetně roku následujícího po roce dokončení,
- dostupnost navržených zdrojů financování,
- projektová dokumentace včetně položkového rozpočtu,
- výjimky dle ZOPK, pokud to ze zákona vyplývá,
- v případě, že žadatel o podporu není vlastníkem, doložit souhlas vlastníka pozemku s realizací opatření, na kterých bude akce realizována nebo které jsou akcí dotčeny, minimálně na dobu odpovídající deklarované životnosti pořízeného technologického zařízení.
- v případě použití §68 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění orgán ochrany přírody doloží dokumentaci projednání s vlastníkem či nájemcem dle §68 ZOPK,
- vyjádření místně a věcně příslušného orgánu ochrany přírody (kromě žádostí předkládaných správami NP),
- orientační výkresy řešení a situace dle rozsahu a charakteru akce v dostatečné vypovídající kvalitě,
- další relevantní podklady a doklady na vyžádání správce Programu, které se v průběhu projednávání akce stanou nezbytnými pro její řádné vyhodnocení (např. fotodokumentace).

Podle povahy akce plní správní rozhodnutí, vyjádření správy národního parku či odborné stanovisko projektanta úlohu odborného posudku.

- případně dle platných Pokynů pro příjemce podpory v rámci národních programů SFŽP ČR

Maximální limity celkové podpory a dotace

Číslo programu	Název programu	Typ žadatele	Max. limit % dotace ze základu pro výpočet podpory
IV.1.	Neinvestiční podpora environmentálního vzdělání, výchovy a osvěty a poradenství	A	80 max. 250 tis. Kč na 1 akci
IV.2.A	Údržba a budování technických zařízení nebo drobných objektů a ploch návštěvnické infrastruktury	A P	80 ²⁾ max. 1,5 mil. Kč na 1 akci
IV.2.B	Opatření směřující k odstranění dřívějších negativních zásahů nebo negativních vlivů, působících v předmětných územích	A	80 max. 500 tis. Kč na 1 akci
IV.2.C	Čištění odpadních vod	A E P	80 ²⁾ max. 4 mil. Kč na 1 akci ¹⁾
IV.3	Podpora snižování emisí a energetické soběstačnosti obcí v regionu NP	A P	80 ²⁾ max. 500 tis Kč na 1 akci (u výměny spalovacího zdroje) max. 5 mil. Kč na 1 akci u ostatních
Celková roční alokace na program			80 000 000,-Kč

- 1) Podpora výstavby malých kořenových ČOV je poskytována v max. výši 4 mil. Kč, u ostatních podopatření max. ve výši 500 tis. Kč
- 2) Maximálně do výše de minimis při splnění podmínek dané veřejnou podporou.

METODICKÉ POKYNY

Metodický pokyn MŽP

vydaný samostatným oddělením podpory programu Nová zelená úsporám pro posouzení způsobilosti výdajů v programu Nová zelená úsporám 2013

Tento metodický pokyn upřesňuje podmínky pro posuzování způsobilých výdajů v jednotlivých oblastech podpory v programu Nová zelená úsporám 2013 stanovené ve Směrnici Ministerstva životního prostředí č. 9/2013 o poskytování finančních prostředků v rámci programu Nová zelená úsporám 2013.

Oblast podpory A, C

Část podporovaného opatření, která byla realizována před 1. 1. 2013, nelze zařadit mezi způsobilé výdaje a nelze na ni čerpat podporu.

Při rozsáhlé změně dokončené budovy (v rámci jednoho stavebního povolení nebo souhlasu s provedením ohlášené stavby) se pro posouzení původního stavu budovy považuje poslední prokazatelný stav (může být vyžadováno doložení kolaudace, rekolaudace, změny účelu užívání apod.) před zahájením realizace úprav dle tohoto povolení nebo souhlasu.

V případě pochybností Fond posoudí způsobilost výdajů na základě následujících dokumentů:

- a) Smluv o dílo se zhotovitelem
- b) Dokladů o předání staveniště zhotoviteli
- c) Oznámení stavebníka o zahájení prací příslušnému stavebnímu úřadu (zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů § 152 odst. 3 písm. a)
- d) Kopie stavebního deníku nebo jednoduchého záznamu o stavbě (zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů § 157 odst. 1)
- e) Faktur za dodávky nebo služby

nebo jiným hodnověrným a průkazným způsobem.

Oblast podpory B

Při výstavbě rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností se podporovaným opatřením rozumí celá výstavba rodinného domu. Podporované opatření (výstavba domu) je dále nedělitelné na jednotlivé etapy, stavební objekty, technologické celky či dílčí práce.

V případě, že prvotní úkony realizace podporovaného opatření byly realizovány před 1. 1. 2013, bude celá výstavba rodinného domu nezpůsobilým výdajem a nemůže být předmětem podpory. Prvotním úkonem se rozumí zahájení prací na základových konstrukcích domu, které musí být provedeno po 1. 1. 2013.

V případě pochybností Fond posoudí termín zahájení realizace na základě následujících dokumentů:

- a) Dokladů o předání staveniště zhotoviteli
- b) Oznámení stavebníka o zahájení prací příslušnému stavebnímu úřadu (zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů § 152 odst. 3 písm. a)
- c) Kopie stavebního deníku nebo jednoduchého záznamu o stavbě (zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů § 157 odst. 1)

nebo jiným hodnověrným a průkazným způsobem.

V Praze dne 14. února 2014

Ing. Pavel Nejedlý

vedoucí samostatného oddělení podpory
metodiky programu Nová zelená úsporám

Metodický pokyn
ke schvalování provozu bioplynových stanic a stanovování závazných
podmínek provozu z hlediska ochrany životního prostředí

Obsah

1	Úvod - vlivy technologie výroby bioplynu na životní prostředí	130
1.1	Zápach	131
2	Rozdělení bioplynových stanic	132
2.1	Zemědělské bioplynové stanice	132
2.2	Čistírenské BPS	134
2.3	Ostatní BPS	134
3	Základní požadavky legislativy ochrany životního prostředí	134
3.1	Posuzování vlivů na životní prostředí (EIA)	134
3.2	Ochrana vod	136
3.3	Ochrana ovzduší	137
3.4	Nakládání s odpady	139
3.5	Integrovaná prevence a omezování znečištění	141
4	Umístění BPS v území a požadavky na projektovou dokumentaci	145
4.1	Umístění BPS v území	145
4.2	Požadavky na projektovou dokumentaci	145
5	Požadavky na technologii a provoz BPS	146
5.1	Obecné požadavky	146
5.2	Požadavky na čistírenské BPS	149
5.3	Požadavky na zemědělské BPS	149
5.4	Požadavky na ostatní BPS	149
5.5	Požadavky na manipulaci/nakládání se surovinou/odpady	150

5.6	Požadavky na manipulaci s fermentačním zbytkem	150
6	Provozní řády BPS	153
6.1	Provozní řád BPS podle zákona o ochraně ovzduší	153
6.2	Provozní řád BPS podle zákona o odpadech	154
7	Právní předpisy a metodické pokyny	156
8	Důležité pojmy	158
9	Použité zkratky	159
10	Zdroje informací	159
11	Přílohy	160

Účel metodického pokynu:

Činnost bioplynových stanic (dále rovněž „BPS“) se dotýká životního prostředí v lokalitách, kde jsou provozovány. V zařízení dochází k manipulaci se zpracovávanými surovinami/odpady, následně s digestátem, případně odpadními vodami, které mohou vznikat. BPS jsou rovněž potenciálními zdroji pachových látek. Případné obtěžování pachovými látkami je jednou z oblastí, které musí být při schvalování a následně při provozu bioplynových stanic prioritně řešeny. Bioplynové stanice musí plnit veškeré povinnosti vyplývající z relevantní legislativy životního prostředí.

Hlavním účelem tohoto metodického pokynu je vymezit rámec povolování a schvalování bioplynových stanic před uvedením do provozu a definovat stěžejní podmínky jejich provozu z hlediska ochrany životního prostředí.

1 Úvod - vlivy technologie výroby bioplynu na životní prostředí

Technologie výroby bioplynu je založena na principu anaerobní fermentace¹. Dochází při ní k rozkladu organické hmoty mikroorganismy a k uvolnění bioplynu, který je možno dále využívat.

Bioplyn je bezbarvý plyn tvořený převážně methanem (CH₄) a oxidem uhličitým (CO₂). Může obsahovat ještě malá množství dusíku (N₂), sulfanu (H₂S), amoniaku (NH₃), vody (H₂O), ethanu (C₂H₆) a dalších nižších uhlovodíků. Přibližné složení bioplynu je uvedeno v tabulce 1.

Tabulka 1: Hlavní složky bioplynu

Složka	Zastoupení (%)
Methan	40-75
Oxid uhličitý	25-55
Vodní pára	0-10
Kyslík	0-2
Vodík	0-1
Čpavek	0-1
Sulfan	0-1

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Bioplyn>.

¹ Bez přístupu vzduchu.

Bioplyn je v současnosti využíván zejména jako pohonná hmota pro spalovací motor pohánějící generátor pro výrobu síťového napětí. Za účelem výroby bioplynu lze uplatnit kaly z čistíren odpadních vod (dále jen „ČOV“), produkty zemědělské výroby (produkty rostlinné a živočišné výroby, vedlejší produkty živočišného původu) a biologicky rozložitelné odpady (organickou frakci komunálního odpadu), včetně obtížně zpracovatelných materiálů, případně další materiály.

Zpracovávaná surovina musí odpovídat dané technologii. Nejde jen o vlastní fermentační cyklus, ale i o dopravu a skladování vstupní suroviny. Problematické jsou v tomto případě zejména jateční a podobné odpady, kde je třeba zajistit dostatečnou hygienu provozu.

Technologické postupy výroby bioplynu lze rozdělit např. podle způsobu plnění vyhnívací nádrže (fermentoru) – dávkový (batch) nebo průtokový postup, dále podle toho, je-li proces jednostupňový nebo vícešupňový, anebo podle konzistence substrátu – pevný nebo kapalný².

Podle konkrétní technologie a místních podmínek je třeba nakládat i s fermentačním zbytkem (digestátem), přičemž tyto aspekty by měly být vyřešeny již v rámci projektu bioplynové stanice. Pokud je digestát použit jako hnojivo, je třeba ho během roku skladovat. Doba, kdy je možno hnojit pole organickým hnojivem, je totiž omezená. Pokud digestát nelze jako hnojivo použít, je nutné s ním nakládat podle zákona o odpadech³. Digestát je možné rovněž zpracovávat v navazujících procesech na anorganická hnojiva.

Při separaci pevného podílu vzniká voda – **kalová voda nebo fugát**, který je možné dále částečně nebo úplně recyklovat v provozu ČOV nebo BPS, využít jako hnojivo podle zvláštních předpisů, nebo zpracovat na ČOV jako odpadní vodu. Pokud není možné fugát nebo kalovou vodu využít jako hnojivo nebo recyklovat na BPS, lze ho vypouštět pouze na čistírnu odpadních vod.

- **Z hlediska ochrany životního prostředí může mít provoz bioplynové stanice vliv na ovzduší z hlediska emisí znečišťujících látek a zápachu, může být zdrojem hluku, může ovlivňovat kvalitu povrchových a podzemních vod, kvalitu půd a vzhled krajiny. V bioplynové stanici může být nakládáno s materiály (vedlejšími produkty živočišného původu), které vyžadují speciální postupy (hygienizaci).**

1.1 Zápach

Jako jeden ze zásadních problémů spojených s provozem bioplynových stanic se jeví zápach, který může mít různé příčiny. Zřídka je zdrojem zápachu vlastní unikající bioplyn. Častěji jde o zápach z nedostatečně rozložené organické hmoty. Pokud je organická hmota ve fermentoru kratší dobu, výsledný digestát silně zapáchá. Správná doba zpracování (zdržení) se mění podle použitých surovin. Je tedy potřeba pečlivě sledovat složení vstupních surovin.

Pokud jsou zjištěny problémy během zkušebního provozu, musí být navržena další opatření, např. hermetické uzavření skladovacích jímek, doplnění biofiltru do větracího zařízení

² Zdroj: Schulz, H., Eder, B. (2004): Bioplyn v praxi, nakl. HEL.

³ Zdroj: Ministerstvo životního prostředí - http://www.mzp.cz/cz/bioplynov_e_stanice.

některých provozů atd. Pro eliminaci pachových látek v provozech BPS nejsou vhodné filtry s aktivním uhlím.

- **Potenciálním problémům se zápachem je třeba předcházet a řešit je již při návrhu projektu bioplynové stanice s ohledem na vzdálenost od obytné zástavby.**
- **V rámci projektové dokumentace by měly být všechny potenciální zdroje zápachu popsány a dokumentace by měla obsahovat rovněž opatření k zamezení vzniku zápachu, která budou realizována.**

Doba zdržení musí vždy zajistit, aby proces anaerobní fermentace vstupních surovin vedl k dostatečnému rozložení organické hmoty ve vstupech tak, aby byl ve výsledném digestátu minimalizován obsah biologicky rozložitelných látek. Tak bude digestát stabilizován a riziko zápachu bude eliminováno⁴.

Z hlediska přístupu musí být preferována zejména prevence vzniku pachů u zdroje např. nahrazením vstupních surovin nebo změnou technologického postupu. Pokud není možné předejít vzniku zápachu, měly by být minimalizovány jeho zdroje a/nebo by měly být ošetřeny emise zápachu před jejich vypuštěním. Je třeba rovněž vzít v úvahu i běžné sezónní rozdíly v úrovni obtěžování zápachem⁵.

- **Provozovateli musí být uložena povinnost dodržovat dobu zdržení v takové délce, aby došlo k dostatečnému zneškodnění pachově problematických látek.**
- **Podrobný popis opatření pro omezení rizika obtěžování zápachem musí být vždy součástí provozního řádu zařízení.**

Každý případ je třeba zvažovat na základě konkrétních zjištění a stanovovat příslušné podmínky provozu odpovídající místní situaci, mimo jiné i vzdálenosti od obytné zástavby⁶.

2 Rozdělení bioplynových stanic

Rozdělení bioplynových stanic je možné provést například podle zpracovávaného substrátu (suroviny/odpadů) na:

- zemědělské BPS,
- čistírenské BPS,
- ostatní BPS.

2.1 Zemědělské bioplynové stanice

Zemědělské BPS jsou takové bioplynové stanice, které zpracovávají materiály rostlinného charakteru a statkových hnojiv, resp. podestýlky. Na těchto BPS není možné zpracovávat odpady podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném

⁴ Zdroj: <http://www.biom.cz>.

⁵ DEFRA: *DRAFT Horizontal Guidance for Odour Part 1 – Regulation and Permitting (IPPC)*. 2002.

⁶ Pro povolovací úřady jsou k problematice zápachu využitelné dokumenty UK EPA, SEPA: *DRAFT Horizontal Guidance for Odour Part 1 – Regulation and Permitting (IPPC)*, 2002. UK EPA, SEPA: *DRAFT Horizontal Guidance for Odour Part 2 – Assessment and Control (IPPC)*, 2002. SEPA: *Odour guidance 2010*, 2010. Dostupné na www.sepa.org.uk.

znění, ani jiné materiály, které spadají pod nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (dále rovněž „nařízení o vedlejších produktech živočišného původu“ nebo „nařízení (ES) č. 1069/2009“).

Na zemědělských bioplynových stanicích je možno zpracovávat zejména materiály uvedené v tabulce 2 (přehled není možné považovat za vyčerpávající).

Tabulka 2: Přehled hlavních surovin, které je možné zpracovávat v zemědělských BPS

Živočišné suroviny	Rostlinné suroviny	Pěstovaná biomasa
kejda prasat	sláma všech typů obilovin i olejnin	obiloviny v mléčné zralosti (celé rostliny) čerstvé i silážované
hnůj prasat se stelivem	plevy a odpad z čištění obilovin	kukuřice ve voskové zralosti (celé rostliny) čerstvá i silážovaná
kejda skotu	bramborová nat' i slupky z brambor	kukuřice vyzrálá (celé rostliny) čerstvá i silážovaná
hnůj skotu se stelivem	řepná nat' z krmné i cukrové řepy	krmná kapusta (celé rostliny) čerstvá i silážovaná
hnůj a stelivo z chovu koní, koz, králíků	kukuřičná sláma i jádro kukuřice	„prutová“ biomasa (štěpky anebo řezanka z listnatých dřevin z rychloobrátkových kultur anebo z průklestů)
drůbeží exkrementy, vč. steliva	travní biomasa ⁷ nebo seno (senáže)	
hnůj a stelivo z chovu ovcí	nezkrmitelné rostlinné materiály (siláže, obiloviny, kukuřice)	
další živočišné suroviny	další rostlinné suroviny	další typy pěstované biomasy

⁷ V některých případech se může jednat o odpad.

2.2 Čistírenské BPS

Čistírenské BPS zpracovávají **pouze** kaly z čistíren odpadních vod a jsou nedílnou součástí ČOV.

Technologie anaerobní digesce je využívána za účelem anaerobní stabilizace kalu vznikajícího na ČOV. Tyto technologie nejsou určeny ke zpracování bioodpadů a k nakládání s odpady, ale slouží pouze jako součást kalového hospodářství ČOV jako celku. Do tohoto zařízení nevstupují jiné materiály než kaly z ČOV, žump a septiků a odpadní voda. V případě, že jsou do těchto nádrží na anaerobní vyhnívání přidávány jiné odpady podle zákona o odpadech, jedná se o ostatní bioplynovou stanici. Na dané zařízení se pak vztahují všechny požadavky zákona o odpadech a jeho prováděcích předpisů. U bioplynových stanic pracujících pouze v režimu ČOV nejsou požadovány zásobní nádrže na vyhnílý kal. Tyto technologie pracují v režimu čistíren odpadních vod, které mají ve svém provozním řádu zapracovány podmínky nakládání s aktivovaným kalem a anaerobně stabilizovaným kalem (vyhnílým kalem).

2.3 Ostatní BPS

BPS zpracovávající ostatní vstupy mohou zpracovávat bioodpady uvedené v příloze 2 tohoto pokynu, případně substráty uvedené v odstavcích 2.1., 2.2. a 2.3.

Pokud ostatní BPS zpracovávají vedlejší produkty živočišného původu, spadají pod přímo použitelné nařízení (ES) č. 1069/2009 a nařízení Komise (EU) č. 142/2011 (viz rovněž příloha 3 pokynu) a musí plnit veškeré podmínky v nich stanovené.

3 Základní požadavky legislativy ochrany životního prostředí

V této kapitole jsou uvedeny povinnosti související s uvedením zařízení do provozu případně s provozem zařízení z hlediska jednotlivých právních předpisů v oblasti životního prostředí.

3.1 Posuzování vlivů na životní prostředí (EIA)

Posuzování vlivů záměru na životní prostředí probíhá podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na ŽP“)

- **Výstup z procesu posuzování vlivů na životní prostředí je odborným podkladem pro vydání rozhodnutí, popř. opatření podle zvláštních právních předpisů.**

Procesy posuzování vlivů na životní prostředí probíhají pro každé zařízení individuálně a vždy závisí na konkrétním projektu a na konkrétním území, kde se záměr bude realizovat. Zda záměr má nebo nemá významný vliv na životní prostředí a zda bude posuzován podle zákona o posuzování vlivů na ŽP, stanoví příslušný úřad na základě zjišťovacího řízení provedeného podle zásad uvedených v příloze č. 2 k zákonu o posuzování vlivů na ŽP

a na základě obdržených vyjádření dotčených územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů a veřejnosti.

Dle zákona o posuzování vlivů na ŽP a platných výkladů jsou bioplynové stanice zařazovány následovně:

- a) Pokud jmenovitý tepelný výkon zařízení (kogenerační jednotky) bude nad 0,2 MW, je záměr podlimitním záměrem k bodu 3.1 (Zařízení ke spalování paliv o jmenovitém tepelném výkonu od 50 do 200 MW), kategorie II přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na ŽP. Příslušným úřadem k provedení posouzení, zda podlimitní záměr bude podléhat zjišťovacímu řízení, je příslušný krajský úřad.
- b) Pokud jmenovitý tepelný výkon zařízení (kogenerační jednotky) bude v rozsahu od 50 MW do 200 MW, naplňuje záměr dikci bodu 3.1 (Zařízení ke spalování paliv o jmenovitém tepelném výkonu od 50 do 200 MW), kategorie II přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na ŽP. Příslušným úřadem k provedení zjišťovacího řízení je Ministerstvo životního prostředí.
- c) Pokud bude v zařízení s přijímaným materiálem nakládáno v režimu odpadů dle zákona o odpadech některým ze způsobů využívání odpadů (resp. odstraňování odpadů) uvedených v příloze č. 3 (resp. v příloze č. 4) k zákonu o odpadech, potom může záměr naplnit dikci bodu 10.1 (Zařízení ke skladování, úpravě nebo využívání nebezpečných odpadů; zařízení k fyzikálně-chemické úpravě, energetickému využívání nebo odstraňování ostatních odpadů), kategorie II, přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na ŽP. V tomto případě by záměr podléhal zjišťovacímu řízení a příslušným úřadem k provedení zjišťovacího řízení, případně celého procesu EIA, by byl příslušný krajský úřad.
- d) Pokud bude v zařízení s přijímaným materiálem nakládáno v režimu odpadů dle zákona o odpadech některým ze způsobů odstraňování odpadů uvedených v příloze č. 4 k zákonu o odpadech, potom může záměr naplnit, v případě dosažení a překročení uvedené limitní hodnoty, dikci bodu 10.2 (Zařízení k odstraňování ostatních odpadů s kapacitou nad 30 000 tun/rok), kategorie I, přílohy č. 1 k zákonu. Příslušným úřadem k provedení celého posouzení je Ministerstvo životního prostředí.

Pozn.: Na tyto záměry je nutné nahlížet ve světle bodu 10 přílohy č. 1 ke Směrnici Evropského Parlamentu a Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí a rozsudku Evropského soudního dvora v případě C-486/04 *Komise v. Itálie*.

MŽP, s ohledem na stížnosti veřejnosti proti výstavbě BPS týkající se především problematiky zápachu a obav z nedostatečného respektování nutnosti prevence a současně možného podcenění z hlediska umístění BPS do území (např. z hlediska blízkosti obytné zástavby), doporučuje vést proces posuzování BPS s nejvyšší mírou opatrnosti.

- **V případě pochybností, zda posuzování ukončit vydáním závěru zjišťovacího řízení, doporučuje MŽP z důvodu předběžné opatrnosti a pro zodpovědné a maximálně objektivní posouzení vlivů celého záměru na životní prostředí, provést podrobnější hodnocení záměru zpracováním dokumentace dle přílohy č.**

4 k zákonu o posuzování vlivů na ŽP⁸ a posudku, s následným vydáním stanoviska EIA.

3.2 Ochrana vod

Zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění je v § 38 (Odpadní vody), odst. (3) – (5), znečišťovatelům uložena povinnost mít povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních. Toto povolení vydává příslušný vodoprávní úřad. V případě povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových musí znečišťovatel předložit stanovisko správce vodního toku.

Náležitosti povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo do kanalizací jsou uvedeny v ustanovení § 3 odst. 1 nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, v platném znění.

Provozovatel musí dále plnit požadavky § 39 vodního zákona, tedy učinit veškerá opatření, aby závadné látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí. To znamená, že v případě, že nakládá se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo je nakládání spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody, musí mít zpracovaný havarijný plán podle vyhlášky č. 450/2005 Sb. o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, v platném znění⁹ (havarijní vyhláška). Zpracováním havarijního plánu provozovatel plní požadavek odst. 2 § 39 vodního zákona.

Dále musí zajistit naplnění požadavků odst. 4, které se týkají umístění zařízení, jeho způsobilosti, zajištění kontrolního systému pro zjišťování úniku závadných látek a nejméně jednou za 5 let provádět zkoušku těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování nebezpečných závadných látek. Postup pro provádění zkoušky těsnosti a podmínek pro odbornou způsobilost k provádění této zkoušky stanovuje havarijní vyhláška.

V tomto smyslu je nutné doplnit, že do definice nebezpečné látky mohou spadat i různé formy hnojiv a to z několika důvodů popsanych v příloze č. 1 k vodnímu zákonu. Jedná se především o:

1. Látky, které mají škodlivý účinek na chuť nebo na vůni produktů pro lidskou spotřebu pocházejících z vodního prostředí, a sloučeniny mající schopnost zvýšit obsah těchto látek ve vodách.
2. Elementární fosfor a anorganické sloučeniny fosforu.

⁸ Včetně rozptylové studie se specifikovaným rozsahem (rozsah znečišťujících látek, které mají být vyhodnoceny, je uveden v § 11 odst. 9 zákona o ochraně ovzduší).

⁹ Zohlednit novelu provedenou vyhláškou č. 175/2011 Sb.

3. Látky, které mají nepříznivý účinek na kyslíkovou rovnováhu, zejména amonné soli a dusitany.

Při skladování digestátu v místech, kde by provoz takových skladů či nádrží mohl ohrozit jakost povrchových či podzemních vod, je před povolením stavby nutný souhlas vodoprávního úřadu podle § 17 odst. 1 písm. b) nebo d) nebo e) vodního zákona.

- **Provozovatel BPS musí mít povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních.**
- **Provozovatel BPS musí učinit veškerá opatření, aby závadné látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí.**
- **Nakládání s digestátem či zcela nezpracovaným digestátem v případě havárie (i v zimních měsících) musí být řešeno v havarijním plánu podle zákona o vodách.**

3.3 Ochrana ovzduší

Na základě přílohy č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), je výroba bioplynu zařazena pod kódem 3.7. s povinností zpracovávat provozní řád.

Spalování bioplynu v kogeneračních jednotkách spadá v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší pod kód 1.2. Pro kogenerační jednotky o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 0,3 MW výše je nutno zpracovat rozptylovou studii. Pokud by výkon kogenerační jednotky překročil 5 MW je nutno zpracovat rovněž provozní řád. Náležitosti provozního řádu uvádí příloha č. 12 k vyhlášce č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší (dále jen „vyhláška č. 415/2012 Sb.“).

Závazná stanoviska nebo povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. b), c), d), která obsahují podmínky ochrany ovzduší pro bioplynové stanice při uvádění do provozu a vlastním provozování, vydává místně příslušný krajský úřad.

Podmínky provozu a emisní limity pro spalování bioplynu na kogenerační jednotce jsou stanoveny v příloze č. 2 k vyhlášce č. 415/2012 Sb.

- **Před vlastním řízením o vydání závazného stanoviska je nutné projednání záměru výstavby BPS podle zákona o posuzování vlivů na ŽP a posouzení orgánu ochrany přírody a krajiny k možnosti existence významného vlivu koncepce nebo záměru na lokality soustavy Natura 2000 podle ustanovení § 45 i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny (zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění).**

- a) **Závazné stanovisko orgánu ochrany ovzduší (místně příslušného krajského úřadu) k umístění BPS dle § 11 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně ovzduší.**

Územní rozhodnutí je podmíněno vydáním závazného stanoviska příslušného orgánu ochrany ovzduší k umístění BPS.

- **Provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší je podle § 11 odst. 8 a odst. 9 zákona o ochraně ovzduší povinen k řízení o vydání závazného stanoviska předložit příslušnému orgánu ochrany ovzduší odborný posudek (v rámci odborného posudku musí být zhodnoceny znečišťující**

látky obtěžující zápachem a navržena opatření k eliminaci těchto znečišťujících látek) a rozptylovou studii (na emise znečišťujících látek z kogenerační jednotky).

b) Závazné stanovisko orgánu ochrany ovzduší (místně příslušného krajského úřadu) ke stavbě BPS dle § 11 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně ovzduší.

Stavební povolení je podmíněno vydáním závazného stanoviska příslušného orgánu ochrany ovzduší ke stavbě BPS. Provozovatel je podle § 11 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší povinen k řízení o vydání závazného stanoviska předložit příslušnému orgánu ochrany ovzduší odborný posudek (v rámci odborného posudku musí být zhodnoceny znečišťující látky obtěžující zápachem a navržena opatření k eliminaci těchto znečišťujících látek).

Stavební úřad musí zpracovat a vydat stavební povolení v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Stavební úřad musí zahrnout do stavebního povolení všechny relevantní údaje z projektové dokumentace, včetně řešení výstupů z technologie.

c) Povolení orgánu ochrany ovzduší (místně příslušného krajského úřadu) k provozu stacionárního zdroje dle § 11 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně ovzduší.

Obecně platí, že provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší je povinen zažádat místně příslušný krajský úřad o povolení provozu stacionárního zdroje. Náležitosti žádosti o povolení provozu jsou uvedeny v příloze č. 7 zákona o ochraně ovzduší. Požadavky na obsah povolení provozu jsou stanoveny v § 12 odst. 4 téhož zákona. Povolení lze vydat i na dobu časově omezenou (přičemž krajský úřad vychází obvykle z doby životnosti stacionárního zdroje – viz § 12 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší).

d) Změna povolení provozu (vydává místně příslušný krajský úřad) dle § 13 odst. 1 a 2 zákona o ochraně ovzduší.

Za podmínek uvedených v § 13 odst. 1 nebo 2 zákona o ochraně ovzduší může krajský úřad změnit jím vydané povolení provozu. Jedná se například o případy, kdy dojde ke změně okolností, které byly rozhodné pro stanovení závazných podmínek pro provoz stacionárního zdroje.

Dále podle § 11 odst. 9 zákona o ochraně ovzduší platí, že pokud dochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity anebo ke zvýšení emisí, je nezbytné k řízení o změně povolení provozu předložit rozptylovou studii. Povinnost předložení rozptylové studie se nevztahuje na případy, kdy dochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity,

ale nepochybně nedochází ke zvýšení příspěvku stacionárního zdroje k úrovni znečištění. V případě pochyb je závazné vyjádření krajského úřadu.

3.4 Nakládání s odpady

Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává vyjádření v územním a stavebním řízení z hlediska nakládání s odpady (vyjádření v souladu s § 79 odst. 4 písm. b) zákona o odpadech). Toto vyjádření se týká prakticky každého územního nebo stavebního řízení.

Provozovatel bioplynové stanice (zpracovávající biologicky rozložitelné odpady) je povinen provozovat toto zařízení se souhlasem k provozování zařízení podle § 14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. Při udělení souhlasu k provozování zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů, ve kterém se zpracovávají vedlejší živočišné produkty, se doporučuje, aby byl krajský úřad vázán závazným stanoviskem krajské veterinární správy. Ve správním řízení předcházejícím vydání tohoto rozhodnutí musí krajský úřad posoudit všechna zařízení, která s těmito činnostmi souvisejí.

Dle § 75 písm. d) zákona o odpadech se k provozním řádům zařízení k využívání, odstraňování, sběru a výkupu odpadů vyjadřuje orgán ochrany veřejného zdraví. Bez souhlasného vyjádření příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví ke zpracované části provozního řádu týkající se bezpečnosti provozu, ochrany životního prostředí a zdraví lidí, nelze požadovaný souhlas udělit.

Náležitosti žádosti o souhlas dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech jsou stanoveny v § 1 prováděcí vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů. Dokumenty, které tvoří přílohu k žádosti o souhlas krajského úřadu dle § 14 odst. (1) zákona o odpadech:

- Doklady o ustanovení odpadového hospodáře společnosti (pokud žadatel má povinnost dle § 15 odst. 1 zákona o odpadech odpadového hospodáře určit).
- Kopii podnikatelského oprávnění (např. živnostenský list) nebo kopii výpisu z obchodního rejstříku nebo kopii zřizovací listiny žadatele.
- Návrh provozního řádu zařízení.
- Doklad o vlastnictví zařízení (užívaných objektů s provozovanou BPS) nebo nájemní smlouva.
- V případě zastupování žadatele v řízení plnou moc.
- Pokud je souhlas k provozování zařízení vydáván již k existujícímu zařízení, doklad o souladu zařízení se zvláštními právními předpisy (stavební zákon) dle §1 písm. m) vyhlášky č. 383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady.
- Vyjádření orgánu ochrany veřejného zdraví k provoznímu řádu zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů dle § 75 písm. d) zákona o odpadech.

Ve správním řízení předcházejícím vydání rozhodnutí musí krajský úřad posoudit všechna zařízení, která s těmito činnostmi souvisejí. Rozsah těchto zařízení není zákonem o odpadech omezen a je pouze na rozhodnutí správního orgánu, co bude považovat za zařízení související.

Nedílnou součástí žádosti je provozní řád zařízení, který musí obsahovat náležitosti stanovené v příloze č. 1 pro skupiny B a C (i pro skupiny A) vyhlášky č. 383/2001 Sb. a dále v příloze č. 4 vyhlášky č. 341/2008 Sb. Toto vyjádření je jedním z podkladů, které je nutné doložit k žádosti o vydání souhlasu dle ustanovení § 14 odst. 1 zákona o odpadech.

Pro rozhodnutí ve věci, zda se u zpracovávané suroviny/výstupu ze zařízení jedná o odpad je potřeba využít ustanovení § 3 zákona o odpadech, odstavce 5, 6 a 7.

(5) Movitá věc, která vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud

- a) vzniká jako nedílná součást výroby,
- b) její další využití je zajištěno,
- c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe, a
- d) její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

(6) Některé druhy odpadu přestávají být odpadem, jestliže poté, co byl odpad předmětem některého ze způsobů využití, splňuje tyto podmínky:

- a) věc se běžně využívá ke konkrétním účelům,
- b) pro věc existuje trh nebo poptávka,
- c) věc splňuje technické požadavky pro konkrétní účely stanovené zvláštními právními předpisy nebo normami použitelnými na výrobky a
- d) využití věci je v souladu se zvláštními právními předpisy 1 1a) a nepovede k nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

(7) Pro konkrétní způsoby použití vedlejších produktů podle odstavce 5 a výrobků z odpadů podle odstavce 6 musí být splněna kritéria pro využití odpadů, pokud jsou stanovena.

Dle § 78 odst. 2 písm. h) zákona o odpadech rozhoduje v pochybnostech, zda se movitá věc příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu považuje za odpad krajský úřad, a to na návrh vlastníka této movité věci nebo správního úřadu, který provádí řízení, v němž se tato otázka vyskytla, nebo který rozhodnutí o této otázce potřebuje ke své další činnosti.

3.5 Integrovaná prevence a omezování znečištění

Bioplynové stanice mohou v určitých případech spadat do působnosti zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů. Zákon o integrované prevenci definuje pojem „zařízení“ jako: stacionární technickou jednotku, ve které probíhá jedna či více průmyslových činností uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, a jakékoli další s tím přímo spojené činnosti, které po technické stránce souvisejí s průmyslovými činnostmi uvedenými v příloze č. 1 k tomuto zákonu probíhajícími v dotčeném místě a mohly by ovlivnit emise a znečištění, nejde-li o stacionární technickou jednotku používanou k výzkumu, vývoji a zkoušení nových výrobků a procesů; za zařízení se považuje i stacionární technická jednotka, ve které neprobíhá žádná z činností uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, jestliže pro ni bylo požádáno o vydání integrovaného povolení.

Příloha č. 1 k zákonu o integrované prevenci specifikuje kategorie zařízení, která jsou zařazena pod proces integrovaného povolování. Pro bioplynové stanice je relevantní kategorie 5.3. b) a kategorie 6.5.¹⁰

Kategorie 5.3. b) je definována jako „Využití nebo využití kombinované s odstraněním jiných než nebezpečných odpadů, při kapacitě větší než 75 t za den a zahrnující nejméně jednu z následujících činností, s výjimkou čištění městských odpadních vod

1. biologická úprava,
2. předúprava odpadu pro tepelné zpracování,
3. úprava strusky a popela,
4. úprava kovových odpadů v drtičkách, včetně odpadních elektrických a elektronických zařízení, vozidel s ukončenou životností a jejich součástí).

Je-li jedinou z použitých činností úpravy odpadu anaerobní digesce, činí prahová hodnota pro kapacitu u této činnosti 100 t za den“.

Bioplynové stanice s maximální (projektovanou) denní kapacitou zpracování ostatního odpadu (odpady rostlinného a živočišného původu) více než 100 t za den lze zařadit do kategorie 5.3. b) 1 přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci.

Pro zařazení bioplynových stanic do příslušné kategorie přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci jsou důležité následující aspekty:

- výroba bioplynu musí probíhat v zařízení, které splňuje definici § 2 písm. a) zákona o integrované prevenci,
- zařízení splňuje definici § 14 odst. 1 zákona o odpadech,

¹⁰ Dikci kategorie 1.1 („Spalování paliv v zařízeních o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW nebo více.“) nenaplní BPS z kapacitních důvodů. Kategorie 4.3. („Výroba hnojiv na bázi fosforu, dusíku a draslíku, a to jednoduchých nebo směsných.“) se vztahuje k navazujícímu zpracování digestátu na anorganická hnojiva.

- **v zařízení dochází k nakládání s odpady ve smyslu definice § 4 odst. 1 písm. e) zákona o odpadech,**
- **je překročena prahová hodnota pro kapacitu 100 t/den.**

Při určování, zda kapacita zařízení přesahuje stanovenou prahovou hodnotu, je rozhodná maximální (projektovaná) denní kapacita využití odpadů tj. maximální množství odpadu (vstupní suroviny), které lze v zařízení využívat jakýkoliv den. Z hlediska určování kapacity zařízení není adekvátní stanovení průměrného denního množství odpadu (vstupní suroviny), které je využíváno pouze v určitém časovém období. Vychází se primárně z kapacity technologie, pokud není možné takto kapacitu určit, lze využít údajů uvedených např. v provozním řádu.

U bioplynových stanic je potřeba brát v úvahu maximální množství vstupní suroviny (denní vsázky), které může být v bioplynové stanici zpracováno za den ve vztahu k technickým parametrům zařízení, provoznímu a legislativnímu omezení (jedná se o vstup suroviny do konkrétní technologie úpravy vstupní suroviny).

Vždy je potřeba posoudit sestavu materiálů, které jsou v zařízení zpracovávány.

Do celkového množství vstupních surovin technologického procesu, které bude porovnáváno s prahovou hodnotou, se nezapočítávají produkty zemědělské prvovýroby (např. hnůj), které byly jeho původcem uvedeny do oběhu (předány ke zpracování) jako statkové hnojivo dle zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), v platném znění, tedy mimo režim zákona o odpadech. Původce musí tuto skutečnost doložit dokladem (např. protokol o předání statkového hnojiva), aby se ověřilo, že se nejedná o odpad. Opačná situace nastává, pokud jsou produkty zemědělské prvovýroby původcem vykázány jako odpad (nenaplnují požadavky dle vyhlášky o stanovení požadavků na hnojiva), započítají se do celkového množství vstupní suroviny porovnávaného s prahovou hodnotou.

Předmětná kategorie se netýká tzv. zemědělských bioplynových stanic, kam je statkové hnojivo předáváno ke zpracování, jelikož se nejedná o zařízení dle zákona o odpadech. Na zemědělských bioplynových stanicích, které zpracovávají statková hnojiva, není možné zpracovávat odpady podle zákona o odpadech, ani jiné materiály než statková hnojiva, které spadají pod nařízení o vedlejších produktech živočišného původu.

Předmětná kategorie se netýká čistírenských BPS, které zpracovávají pouze kaly a jsou součástí ČOV.

Pokud jsou v bioplynové stanici zpracovávány i vedlejší produkty živočišného původu a odpady živočišného původu je nutné posoudit, zda zařízení nenaplnuje znění (kapacitu) kategorie 6.5. přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci.

Kategorie 6.5 je definována jako „Odstraňování nebo zpracování vedlejších produktů živočišného původu a odpadů živočišného původu o kapacitě zpracování větší než 10 t za den“. Předmětná kategorie se týká bioplynových stanic, které používají jako vstupní

materiál odpady vyžadující hygienizaci (např. jatečné, kafilerní a průmyslové odpady), které zpracovávají „živočišný odpad“, jenž lze posoudit jako „vedlejší produkt živočišného původu“ dle nařízení o vedlejších produktech živočišného původu v množství větším než 10 t/den.

Pro zařazení bioplynových stanic do příslušné kategorie přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci jsou důležité následující aspekty:

- výroba bioplynu musí probíhat v zařízení, které splňuje definici § 2 písm. a) zákona o integrované prevenci,
- v zařízení jsou zpracovávány vedlejší produkty živočišného původu vyžadující hygienizaci¹¹ – zařízení disponuje hygienizační jednotkou,
- zařízení disponuje dokladem o schválení a registraci od příslušné Krajské veterinární správy podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů a podle článku 24 nařízení o vedlejších produktech živočišného původu,
- je překročena prahová hodnota pro kapacitu 10 t/den.

Při určování, zda kapacita zařízení přesahuje stanovenou prahovou hodnotu, je rozhodná maximální (projektovaná) denní kapacita zpracování vedlejších produktů živočišného původu vyžadujících hygienizaci, tj. maximální množství vstupní suroviny, které lze v zařízení zpracovat jakýkoliv den. Z hlediska určování kapacity zařízení není adekvátní stanovení průměrného denního množství vstupní suroviny, které je využíváno pouze v určitém časovém období. Vychází se primárně z kapacity technologie, pokud není možné takto kapacitu určit, lze využít údajů uvedených např. v provozním řádu.

V úvahu je potřeba brát maximální množství vedlejších produktů živočišného původu (vstupních surovin), které lze ve vazbě na používanou technologii, technické parametry zařízení, provozní a legislativní omezení v zařízení zpracovat za 1 den (jedná se o vstup materiálu do konkrétní technologie). Maximální množství zpracovávaných vedlejších produktů živočišného původu, musí provozovatel zařízení doložit relevantními podklady.

Do celkového množství vstupních surovin, které bude porovnáváno s prahovou hodnotou, se nezapočítávají produkty zemědělské prvovýroby (hnůj apod.), které budou do zařízení přijímány jako statkové hnojivo. Předmětná kategorie se netýká zemědělských bioplynových stanic. Jelikož tyto zpracovávají materiály rostlinného charakteru a statkových hnojiv, resp. podestýlky, (nemusí tedy disponovat hygienizační jednotkou), a na těchto zařízeních není možné zpracovávat odpady podle zákona o odpadech, ani jiné materiály, které spadají pod nařízení o vedlejších produktech živočišného původu.

V případě, že bioplynová stanice odpovídá některé z předmětných kategorií průmyslové činnosti uvedené v příloze č. 1 zákona o integrované prevenci nebo její provozovatel chce dobrovolně zažádat o vydání integrovaného povolení pro své zařízení, připraví žádost o vydání integrovaného povolení podle vzoru uvedeného ve vyhlášce č. 288/2013 Sb.,

¹¹ Pokud bioplynová stanice zpracovává vedlejší živočišné produkty, spadá pod nařízení o vedlejších produktech živočišného původu a musí plnit podmínky v něm stanovené, jako je např. hygienizace suroviny (pasterizace, vysokoteplotní hygienizace).

o provedení některých ustanovení zákona o integrované prevenci. Vyplněnou žádost o vydání integrovaného povolení pak podá u místně příslušného krajského úřadu v elektronické podobě nebo v listinné a elektronické podobě. Dnem doručení této žádosti krajskému úřadu je zahájeno řízení o vydání integrovaného povolení. Provozovatel může rovněž krajský úřad požádat o předběžnou informaci o úplnosti žádosti před jejím podáním.

Integrované povolení pro nové zařízení musí být vydáno před stavebním povolením (§ 45 odst. 1 zákona o integrované prevenci). V integrovaném povolení stanoví úřad podle § 14 zákona o integrované prevenci závazné podmínky provozu, včetně emisních limitů, u kterých úřad vychází z použití nejlepších dostupných technik.

Závazné podmínky provozu v integrovaném povolení zahrnují:

- a) emisní limity,
- b) opatření k vyloučení rizik možného znečišťování životního prostředí a ohrožování zdraví člověka pocházejících ze zařízení po ukončení jeho činnosti, pokud k takovému riziku či ohrožení zdraví člověka může dojít,
- c) podmínky zajišťující ochranu zdraví člověka a životního prostředí při nakládání s odpady,
- d) podmínky zajišťující ochranu zdraví člověka, zvířat a ochranu životního prostředí, zejména ochranu ovzduší, půdy, lesa, podzemních a povrchových vod, přírody a krajiny,
- e) další zvláštní podmínky ochrany zdraví člověka a životního prostředí, které úřad shledá nezbytnými s ohledem na místní podmínky životního prostředí a technickou charakteristiku zařízení,
- f) opatření pro hospodárné využívání surovin a energie,
- g) opatření pro předcházení haváriím a omezování jejich případných následků,
- h) postupy nebo opatření pro provoz týkajících se situací odlišných od podmínek běžného provozu (například uvedení zařízení do provozu, poruchy zařízení, krátkodobá přerušení a definitivní ukončení provozu zařízení), při kterých může vzniknout nebezpečí ohrožení životního prostředí nebo zdraví člověka,
- i) způsob monitorování emisí a přenosů, případně technických opatření, včetně specifikace metodiky měření, včetně jeho frekvence, vedení záznamů o monitorování,
- j) opatření k minimalizaci dálkového přemístování znečištění či znečištění překračujícího hranice států a k zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku,
- k) postup vyhodnocování plnění podmínek integrovaného povolení včetně povinnosti předkládat úřadu údaje požadované k ověření shody s integrovaným povolením.

Při stanovování závazných podmínek provozu je třeba vycházet z použití nejlepších dostupných technik (BAT) a ze závěru o nejlepších dostupných technikách (závěry o BAT), pokud jsou k dispozici. Důležitým podkladem pro určování nejlepších dostupných technik jsou Referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách (BREF). Pro BPS jsou to zejména „Jatka a průmysl zpracovávající jejich vedlejší produkty“, „Zpracování odpadů“ a další.

Specifickým aspektem povolovacího procesu podle zákona o integrované prevenci je možnost uložit další podmínky k dosažení vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku (s ohledem na technické charakteristiky zařízení a místní podmínky životního prostředí).

4 Umístění BPS v území a požadavky na projektovou dokumentaci

4.1 Umístění BPS v území

Umístění BPS z hlediska územního plánování je možné pouze v souladu s územním plánem. Nezbytné je stanovit ochranné pásmo a dodržet odstupné vzdálenosti zejména od ploch bydlení, rekreace a občanského vybavení. Vhodné jsou areály zemědělských zařízení nebo nevyužité výrobní areály (tzv. brownfields), nacházející se v dostatečné vzdálenosti od ploch bydlení.

BPS nelze umístit v nezastavěném území s ohledem na velké prostorové nároky jednotlivých částí BPS. Je třeba vymezit plochu územním plánem nebo jeho změnou.

Provozovatelé nových BPS by měli (ve vlastním zájmu) požádat stavební úřad o vyhlášení ochranného pásma dle § 83 stavebního zákona, s návrhem na vydání územního rozhodnutí. Doporučení se vztahuje zejména na BPS umístěné mimo obytnou zástavbu. Důvodem je zamezit tomu, aby v opodstatněných případech nedocházelo k pozdějšímu přibližování bytové zástavby k BPS¹².

- **Návrh ochranného pásma musí respektovat umístění zdroje a rozptylové podmínky na lokalitě hodnocené v rozptylové studii.**
- **Pro vyhlášení ochranného pásma v okolí ČOV obecně platí TNV 75 6011.**

Při umístění zdroje v území je nutné zohlednit zejména:

- v oblasti s obydlenu zástavbou rozptylové podmínky pachových látek,
- umístění BPS na závětrné straně vzhledem k bytové zástavbě,
- přepravní trasy zapáchajícího materiálu.

4.2 Požadavky na projektovou dokumentaci

V projektu je třeba zásadně používat správnou terminologii, aby nedocházelo k nesprávnému posuzování staveb bioplynových stanic (pokud je stavěna bioplynová stanice, nemůže znít název stavby např. „Energetický ekologický uzel z OZE“, nebo „Stabilizace kalu na ČOV“ apod.).

Vzhledem k tomu, že stavba má vliv na životní prostředí, musí se projektová dokumentace podrobně zabývat činnostmi, jež mají vliv na životní prostředí. K těmto činnostem patří zejména:

¹² Metodický pokyn MMR.

- přeprava a manipulace se surovinou/odpadem,
- uskladnění suroviny/odpadu,
- omezení úniku kontaminovaného materiálu do podzemní vody,
- omezení emisí znečišťujících látek, včetně pachových látek,
- nakládání s fermentačním zbytkem,
- apod.

V projektu musí být zdokumentována (a zdůvodněna) zvolená varianta fermentačního procesu a použitých technologických modifikací (například typ použitých reaktorů, typ substrátu, typ biofiltru apod.) a uvedeny základní provozní podmínky:

- doba zdržení v reaktoru,
- teplota a tlak v reaktoru,
- homogenizace vstupních surovin/odpadů,
- dávkování vstupních surovin/odpadů,
- sledování technologického procesu,
- uskladnění fermentačního zbytku,
- podmínky manipulace s fermentačním zbytkem,
- podmínky fungování biofiltrů a jejich parametry,
- apod.

Vzhledem k důležitosti charakteru suroviny je zcela nezbytné uvést, zda budou zpracovávány vedlejší produkty živočišného původu podléhající hygienizaci a v jakém rozsahu.

BPS jsou z hlediska vývinu metanu oblast s možným nebezpečím výbuchu. Při realizaci stavby platí ČSN 75 6415 (Plynové hospodářství čistíren odpadních vod).

➤ **Zpracovatel technologické části dokumentace musí mít odpovídající kvalifikaci projektanta - inženýr se specializací na technologické zařízení staveb.**

5 Požadavky na technologii a provoz BPS

5.1 Obecné požadavky

Provozovatel je povinen provozovat zařízení v souladu s projektovou dokumentací (viz. kapitola 4.2 „Požadavky na projektovou dokumentaci“), s podmínkami vydaných povolení a s provozními řády zařízení.

V rámci provozu BPS musí být použity zpevněné dopravní cesty a manipulační plochy s možností omyvatelnosti.

BPS musí být maximální možným způsobem zabezpečena proti úniku zápachu.

Pro kontrolu procesu musí mít BPS vřazen plynoměr. BPS by měla disponovat stabilní flérou¹³ a pro případ výpadku elektrické energie povinnost instalace záložního zdroje.

Pokud je v BPS nakládáno s odpady je provozovatel dle ustanovení § 1 odst. 1 písm. n) a dle přílohy č. 1 bod 10 vyhlášky č. 383/2001 Sb. povinen vést provozní deník zařízení. Dále v ustanovení § 39 odst. 1 zákona o odpadech a v ustanovení § 21 vyhlášky č. 383/2001 Sb., je stanovena povinnost vést průběžnou evidenci odpadů¹⁴ a její rozsah.

V případě skladování kapalného digestátu a fugátu se bude jednat o nakládání se závadnými látkami "ve větším rozsahu" ve smyslu § 39 vodního zákona, a z toho vyplývají následující povinnosti (viz kapitola 3.2):

- a) vypracovat plán opatření pro případy havárie; schvaluje příslušný vodoprávní úřad,
- b) provádět záznamy o provedených opatřeních a tyto záznamy uchovávat po dobu 5 let,
- c) umístit zařízení, v němž se závadné látky používají, zachycují, skladují, zpracovávají nebo dopravují tak, aby bylo zabráněno nežádoucímu úniku těchto látek do půdy nebo jejich nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami,
- d) používat jen takové zařízení, popřípadě způsob při zacházení se závadnými látkami, které jsou vhodné i z hlediska ochrany jakosti vod,
- e) nejméně jednou za 6 měsíců kontrolovat sklady a skládky a nejméně jednou za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, zkoušet těsnosti potrubí nebo nádrží určených pro skladování a prostředků pro dopravu a v případě zjištění nedostatků bezodkladně provádět jejich včasné opravy; sklady musí být zabezpečeny nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod¹⁵,
- f) vybudovat a provozovat odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku závadných látek,
- g) zajistit, aby nově budované stavby byly zajištěny proti nežádoucímu úniku těchto látek při hašení požáru.

Pro anaerobní digesce odpadů ve všech typech zařízení s očekávaným hygienizovaným výstupem musí být dodržena minimální teplota 55 °C zpracovávaného bioodpadu udržovaná nejméně po dobu 24 hodin bez přerušení a celková doba procesu anaerobní digesce nesmí být kratší než 30 dnů. Kratší doba zdržení (nejméně 20 dnů) je povolena pouze u zařízení, u kterých došlo k ověření stability rekultivačního digestátu dle ČSN EN ISO 11734 „Jakost vod – Hodnocení úplné anaerobní biologické rozložitelnosti organických látek kalem z anaerobní stabilizace – Metoda stanovení produkce bioplynu“. Požadavek dodržení

¹³ Zařízení ke spalování odpadních plynů, které v případě výpadku kogenerační jednotky zajistí automaticky spálení odváděného plynu.

¹⁴ Rozsah evidence je stanoven vyhláškou č. 383/2001 Sb.

¹⁵ Podle novely vodního zákona provádí zkoušky těsnosti podle § 39 odst. 4 písm. d) odborně způsobilé osoby (seznam osob je uveden na http://www.mzp.cz/cz/osoby_tesnosti).

minimální teploty se nevyžaduje, jsou-li zpracovávaným bioodpadem pouze rostlinné tkáně. V případě provozní teploty v reaktoru nižší než 55 °C nebo kratší doby expozice náplně reaktoru touto teplotou je třeba, aby byl:

- a) bioodpad předupraven při teplotě 70 °C po dobu 1 hodiny, nebo
- b) rekultivační digestát následně upraven při teplotě 70 °C po dobu 1 hodiny, nebo
- c) rekultivační digestát kompostován.

V případě použití předúprav za použití technologie chlazení páry ze sterilizace v autoklávu je nezbytně nutné eliminovat únik nezkondenzované páry ze sterilizace, který obsahuje významné emise pachových látek do ovzduší.

Pro správné provozování bioplynové stanice je nutno znát přesnou sestavu surovin/odpadů a jejich případnou sezónní proměnlivost. Správné zadání sestavy surovin/odpadů je uvedeno jako příkladový vzor v následující tabulce 3. (bioodpad předupraven při teplotě 70 °C po dobu 1 hodiny).

Tabulka 3: Zadání sestavy surovin/odpadů

Vstupní surovina	denní dávka	obsah sušiny ^{*)}	Obsah org.suš ^{*)}	Denní dávka sušiny
	[t/den]	[% hm.]	[% hm.suš]	[kg/den]

^{*)} *Obsah sušiny a tuku v konkrétním substrátu (kukuřice, masokostní moučka, apod.) lze ve zkušebním provozu stanovit jako konstantu pro další provoz. Každodenní analýzy nejsou nutné.*

Pro hodnocení výtěžnosti bioplynu je nezbytně nutné zadat vlhkost, resp. obsahy sušiny a organické sušiny u každého uvažovaného materiálu.

Změny skladby (druhu) vstupních surovin/odpadů mohou být provedeny pouze v souladu s provozním řádem. Důvodem je dlouhá doba adaptace biologického procesu na nové složení substrátu a z toho plynoucí technologické problémy s udržení systému v rovnovážném stavu a potenciální riziko emisí pachových látek.

V návrhu skladby vstupních surovin/odpadů je vhodné uvažovat zimní a letní provoz, během nichž se bude skladba suroviny vzájemně lišit (nebude k dispozici čerstvý „zelený“ substrát).

➤ **Změna suroviny nebo složení odpadů v rozporu s podmínkami stanovenými v provozním řádu podléhá povolení (resp. změně vydaného povolení provozu) místně příslušného orgánu ochrany ovzduší.**

➤ **Pokud dojde ke změně odpadu, který není uveden v provozním řádu, pak je nezbytná jeho aktualizace a povolení změny nejen dle zákona o ovzduší, ale i podle zákona o odpadech.**

Požadavky na provoz musí obsahovat pravidelnou kontrolu rizikových částí provozu. Z toho plyne mimo jiné povinnost vést provozní záznamy minimálně v rozsahu tabulky 3, a další záznamy technologických parametrů, které jsou potřebné pro správné řízení provozu BPS, zejména: teplota, pH, provozní hodiny BPS, odstávky, opravy, havarijní stavy, apod.

V provozních záznamech je mimo jiné povinné sledovat údaje o příjmu či dávkování suroviny/odpadů: čas, množství, původce, resp. způsob dopravy.

Podle § 5 vyhlášky č. 274/1998 Sb., v platném znění, se tekutá organická hnojiva zapracovávají do půdy nejpozději do 24 hodin. Podmínky používání hnojiv jsou dány § 9 zákona o hnojivech (rovnoměrné pokrytí, nesmí se aplikovat na půdu zaplavenou vodou, přesycenou vodou, pokrytou vrstvou sněhu vyšší než 5 cm, promrzlou půdu). Ve zranitelných oblastech platí nařízení vlády č. 103/2003 Sb. (období zákazu hnojení a další opatření).

5.2 Požadavky na čistírenské BPS

Zpracovávají kaly z čistíren odpadních vod a jsou organickou součástí čistíren odpadních vod. Na těchto technologiích byly zaznamenány problémy s pachovými látkami pouze při manipulaci s digestátem, která není předmětem tohoto metodického pokynu.

5.3 Požadavky na zemědělské BPS

Na rozdíl od ostatních BPS mají výrazně nižší emise pachových látek při zpracování surovin i ve výsledném fermentačním zbytku.

Doba fermentace (velikost fermentačních prostor) musí být navržena individuálně, musí být projektantem odůvodněna, zejména s ohledem na to, jaký substrát bude zpracováván, viz příloha 1 a 2.

Provozovatel BPS musí zajistit dostatečnou velikost zásobníků na fermentační zbytek (minimálně 4 měsíce), pokud ho používá pro vlastní potřebu. Tyto nádrže je vhodné zakrývat (zejména v případech fermentace s krátkou dobou zdržení z důvodu dalšího možného vývinu bioplynu). Případně je v některých případech možné zajistit tvorbu plovoucí krusty, která sníží únik pachových látek (přívodem digestátu ke dnu nádrže).

5.4 Požadavky na ostatní BPS

Příjem suroviny/odpadů a manipulace s nimi musí být zabezpečeny proti úniku pachových látek. V provozu musí být uzavřeny zásobníky se surovinou/odpadem (např. uzavřené jímky, použité nepropustné fólie) a uzavřené nádrže pro přípravu vstupních surovin/odpadů apod.

Pro technologie zpracovávající vedlejší produkty živočišného původu je nutná hygienizace nebo pasterizace v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009. Provoz hygienizace/pasterizace je významným zdrojem pachových látek. Technologii je bezpodmínečně nutné provozovat v uzavřených halách s účinným odloučením a čištěním emisí pachových látek. Kondenzáty brýdových par vzniklých při hygienizaci je nutné odstranit na vlastní BPS či ČOV, tak že budou ochlazeny a svedeny do technologie.

Podmínky pro skladování vstupních (surovin/odpadů) v případě vedlejších produktů živočišného původu opět stanoví nařízení (ES) č. 1069/2009 a jeho dodatky.

Nádrže na digestát musí být uzavřeny, nebo jinak ošetřeny v návaznosti na umístění zdroje. BPS musí disponovat dostatečnou velikost zásobníků na fermentační zbytek (min. 4 měsíce).

Na místě provozu tohoto typu BPS musí být umístěno vybavení k čištění, popř. desinfekci vozidel a kontejnerů.

5.5 Požadavky na manipulaci/nakládání se surovinou/odpady

V souvislosti s nakládáním s vedlejšími produkty živočišného původu musí být plněny veškeré požadavky veterinárních právních předpisů a nařízení (ES) č. 1069/2009¹⁶.

Veškerá manipulace se surovinami/odpady a fermentačním zbytkem musí být zabezpečena proti úniku pachových látek.

Doprava a manipulace s VŽP se provádí v zakrytých řádně označených kontejnerech, cisternách apod. (neplatí pro zemědělské BPS).

Manipulační plochy a prostory se surovinou/odpady musí být u technologií „ostatních BPS“ v uzavřených prostorách s čištěním odsávaného vzduchu od emisí pachových látek. Vstupní materiály (suroviny/odpady) jsou skladovány na zpevněných plochách zabezpečených proti úniku škodlivin do podzemních vod.

5.6 Požadavky na manipulaci s fermentačním zbytkem

Manipulace s kapalným fermentačním zbytkem může být prováděna pouze v uzavřeném systému, například v cisternách.

U BPS nezemědělského typu je nutné zakrytí zásobních nádrží na fermentační zbytek. Kapacita nádrží musí odpovídat minimálně čtyřměsíční produkci digestátu (fermentačního zbytku). V případě nedostatečného objemu zásobních nádrží na fermentační zbytek je nutné zajistit skladování, resp. zpracování vzniklého fermentačního zbytku smluvně. Fermentační zbytek z různých procesů bioplynových stanic může mít různý charakter a také podle toho s ním může být nakládáno a to tak aby byly současně eliminovány případné emise pachových látek.

Fermentační zbytek z bioplynové stanice:

- a) upravený kal k využití na zemědělskou půdu,
- b) digestát – hnojivo,

¹⁶ Například řádně vedená a archivovaná evidence o použitých vedlejších produktech živočišného původu, provádění mikrobiologických rozborů, aplikace systému kritických bodů - HACCP atd.

- c) odpad (rekultivační digestát nebo kal), který nemůže být využit na zemědělské půdě¹⁷,
- d) separovaný fugát – odpadní voda.

a) Upravený kal

Pokud je výstupem z metanizační nádrže na čistírenské BPS **upravený kal**, a je s ním zamýšleno nakládat na zemědělské půdě, je třeba postupovat podle vyhlášky č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě.

Vyhláška stanovuje především povinnost zpracování Programu použití kalů a doložení výsledků rozborů agrochemických vlastností půd v evidenčním listu využití kalů v zemědělství. Dále stanovuje množství, četnost a způsob zapravení těchto kalů do půdy, jakož i mezní hodnoty koncentrací vybraných rizikových látek, které se tímto do půdy přidávají. Zapravení kalů z čistírenské BPS do půdy je nutno provést nejpozději do 48 hod.

V příloze č. 4 vyhlášky č. 382/2001 Sb., jsou uvedena mikrobiologická kritéria pro použití upravených kalů. Při legalizaci digestátu jako hnojiva (vyhláškou Ministerstva zemědělství č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva, v platném znění¹⁸) je nutné při registraci tohoto hnojiva doložit rozbor na indikátory mikrobiologické kontaminace a posouzení zdravotní nezávadnosti.

b) Digestát - hnojivo

Pokud je výstup z BPS přímo aplikován na zemědělskou půdu za účelem hnojení v souladu s příslušnými právními předpisy (zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd, ve znění pozdějších předpisů), případně je-li dále zpracováván jako organické hnojivo (např. v kompostárně) a následně aplikován na zemědělskou půdu, nejedná se v tomto případě o odpad, ale o hnojivo a je třeba dále postupovat podle příslušných předpisů upravujících problematiku zemědělství. Skladování, způsob používání hnojiv a evidence aplikace fermentačního zbytku na ornou půdu musí být v souladu s vyhláškou Ministerstva zemědělství č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění pozdějších předpisů¹⁹.

¹⁷ Zařízení pro nakládání s odpady musí mít souhlas podle § 14 odst. 1 zákona o odpadech a klasifikováno kódem využití R3.

¹⁸ Novelizována vyhláškou č. 401/2004 Sb.

¹⁹ Tabulka uvedená v příloze č. 1 k vyhlášce č. 91/2007 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv.

Digestát, resp. fugát je nový typ organického hnojiva uvedený v příloze č. 3 vyhlášky 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva, v platném znění, jako 18.1e) a je pro něj stanoven požadavek na minimální obsah živin: 25 % spalitelných látek a 0,6 % celkového obsahu anorganického dusíku v sušině.

Dle zákona č. 156/1998 Sb., vydává ÚKZUZ rozhodnutí o registraci, které je pokaždé specifické a platí 5 let. To znamená, že bude platit pro každou BPS samostatně. Dle nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech, platí jako jedno z mnoha opatření povinnost zapravovat tekutá statková hnojiva do půdy nejpozději do 24 hodin. Tento právní předpis upravuje i podmínky používání tohoto typu hnojiva na trvalých travních porostech.

c) Odpad, rekultivační digestát nebo kal, který nemůže být využit na zemědělské půdě

Pokud výstup z BPS není aplikován na zemědělskou půdu za účelem hnojení v souladu s příslušnými právními předpisy resortu zemědělství, případně není-li dále zpracováván jako organické hnojivo a následně aplikován na zemědělskou půdu za účelem hnojení, nejedná se v tomto případě o hnojivo, ale o odpad, případně rekultivační digestát a je třeba dále postupovat podle zákona o odpadech.

Z této kvalifikace plynou povinnosti dle § 39 zákona o vodách, zejména pak povinnost učinit přiměřená opatření k zabránění vniknutí závadných látek do povrchových nebo podzemních vod, aby nedošlo k jejich ohrožení. Což představuje mimo jiné povinnost dodržovat aplikace digestátu, resp. fugátu:

- a) aplikace pouze na pozemky, kde není provedeno odvodnění půdy,
- b) zákaz aplikace na zamokřenou půdu, půdu pokrytou sněhem nebo promrzlou půdu,
- c) při aplikaci digestátu na svažité pozemky se sklonem k vodnímu toku zachování ochranného pásu, kde nebude digestát aplikován.

V daném případě se při skladování těchto látek bude jednat o nakládání se závadnými látkami "ve větším rozsahu" ve smyslu § 39 vodního zákona.

d) Separovaný fugát – kalová voda

Pokud je z fermentačního zbytku na výstupu z BPS separována pevná složka, a kapalná složka není dále zpracovávána jako organické hnojivo a aplikována na zemědělskou půdu za účelem hnojení, může být zpracována jako odpadní voda na ČOV²⁰.

²⁰ Zákon č. 254/2001 Sb., v platném znění.

6 Provozní řády BPS

Každá bioplynová stanice musí mít zpracován provozní řád. Obsah provozních řádů stanovují platné právní předpisy. Provozní řády jsou zpracovány podle zákona o ochraně ovzduší a zákona o odpadech a jejich prováděcích právních předpisů.

6.1 Provozní řád BPS podle zákona o ochraně ovzduší

Náležitosti provozního řádu z hlediska ochrany ovzduší uvádí příloha č. 12 k vyhlášce č. 415/2012 Sb.. V provozním řádu je nutno uvést opatření k eliminaci znečišťujících látek obtěžujících zápachem.

Dále by v provozním řádu mělo být uvedeno:

- a) Popis manipulace/nakládání a skladování vstupních materiálů/odpadů a výstupů z BPS.
- b) V případě, že budou vstupní materiály přepravovány z jiného místa, než na kterém je provozována BPS, je nutné jednoznačně specifikovat přepravní trasy a rovněž specifikovat svozové vzdálenosti.
- c) Popis průběhu procesu anaerobní digesce bioodpadů, včetně klasifikace procesu anaerobní digesce podle sušiny substrátu a provozní teploty a včetně doby zdržení vstupů v procesu anaerobní digesce. Popis řízení a kontroly procesu, teplotních a provozních režimů pro zpracovávané konkrétní suroviny a odpadů (pH, laboratorní kontroly, koncentrace amoniaku, doba vyhnívání apod.).
- d) Způsob zpracování (náběhu) procesu.
- e) Popis a četnost sledování kritických bodů dle HACCP u procesů podléhajících pasterizaci i sterilizaci. Je nutno uvést teplotu, tlak, dobu tepelného ošetření a velikost zpracovávaných částic.
- f) Popis místa možného vývinu pachových látek.
- g) Podrobný popis provozu a rizik, resp. havarijních stavů u pasterizační/hygienizační jednotky.
- h) Popis manipulace s fermentačním zbytkem (kompost, hnojivo apod.). V případě převedení fermentačního zbytku na jiný subjekt vést evidenci o tom, kdy, jak, komu a kolik bylo vyexpedováno.
- i) Upřesnění způsobu nakládání s výstupními produkty mimo vegetační období.
- j) Havarijní plán z hlediska kolapsu BPS – nakládání s přebytečnou surovinou/odpadem, čištění a náběh BPS a přídavného zařízení. Popis způsobu nakládání s rekultivačním digestátem vzniklým při havarijních nebo jiných mimořádných situacích.
- k) Smluvní zajištění vývozu a zpracování suroviny/odpadů a směsi z reaktoru jiným subjektem v případě havárie.
- l) Způsob řešení aktivního omezování vzniklých emisí pachových látek při běžném provozu zařízení i při mimořádných stavech.
- m) Opatření k minimalizaci obtěžování a rizik z provozu zařízení (emise pachových látek, emise tuhých znečišťujících látek, dopravní provoz, vznik aerosolů apod.).
 - **Porušení podmínek stanovených v provozním řádu zdroje je sankcionovatelné podle zákona o ochraně ovzduší.**

6.2 Provozní řád BPS podle zákona o odpadech

Provozní řád zařízení k využívání bioodpadů obsahuje údaje stanovené pro provozní řád skupiny zařízení B a C v příloze č. 1 k vyhlášce č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů, a tyto další údaje²¹:

- a) návrh provozního deníku dle bodu 10 přílohy č. 1 vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů,
- b) předpokládaný způsob využití výstupu ze zařízení (kompost, hnojivo apod.),
- c) opatření pro splnění požadavků na ochranu zdraví a životní prostředí v souladu s jinými právními předpisy,
- d) opatření k provádění kontroly emisí pachů,
- e) v případě bioplynových stanic je nezbytné vždy uvést následující údaje:
 1. jednoznačná specifikace vstupů do zařízení a jejich předpokládané množství podle jednotlivých druhů vstupů (v tunách/rok),
 2. způsob skladování vstupů,
 3. popis průběhu procesu anaerobní digesce bioodpadů, včetně klasifikace procesu anaerobní digesce podle sušiny substrátu a podle provozní teploty, dále doby zdržení vstupů v procesu anaerobní digesce,
 4. popis míst možného vývinu emisí pachových látek a popis přijatých technicko-organizační opatření k zamezení vzniku a zachytu emisí pachových látek při běžném provozu zařízení i při mimořádných stavech,
 5. popis způsobu nakládání s rekultivačním digestátem, včetně upřesnění způsobu nakládání s digestátem vzniklým při havarijních nebo jiných mimořádných situacích.
- f) opatření k minimalizaci obtěžování a rizik z provozu zařízení (emise pachu, emise tuhých znečišťujících látek, materiály zanášené větrem, hluk a dopravní provoz, ptáci, paraziti a hmyz, vznik aerosolů apod.),
- g) v případě zpracování odpadů vedlejších živočišných produktů opatření pro splnění požadavků jiných právních předpisů (nařízení (ES) č. 1069/2009 a nařízení Komise (EU) 142/2011),
- h) zásady plánu vzorkování výstupů ze zařízení, při jehož zpracování se postupuje podle přílohy č. 7 vyhlášky č. 341/2008 Sb. (vzor protokolu o vzorkování je uveden v příloze č. 8 vyhlášky č. 341/2008 Sb.),
- i) rozsah sledovaných ukazatelů stanovených pro hodnocení výstupů ze zařízení a četnost jejich kontrol podle přílohy č. 5 vyhlášky č. 341/2008 Sb. v souladu s podrobnostmi o vzorkování stanovenými v příloze č. 7 a 8 vyhlášky č. 341/2008 Sb.,

²¹ Příloha č. 4 vyhlášky č. 341/2008 Sb.

j) stanovení postupu změny provozního řádu ve smyslu snížení četnosti zkoušek v souladu s podrobnostmi o vzorkování stanovenými v příloze č. 7 a 8 vyhlášky č. 341/2008 Sb.,

k) případné další podmínky pro příjem bioodpadů, navržené provozovatelem podle typu provozované technologie.

V provozním řádu zařízení, které zpracovává odpady charakteru vedlejších produktů živočišného původu, musí být v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009 kromě údajů uvedených v příloze č. 4 vyhlášky č. 341/2008 Sb. definováno:

- **Způsob přijímání a skladování bioodpadů, který má zajistit jejich co nejrychlejší zpracování a minimalizovat úniky látek způsobujících zápach před samotným zpracováním. Zpracování bioodpadů by mělo být zahájeno nejpozději do 48 hodin od jejich přivezení ke zpracování. Zejména v letním období roku se doporučuje tuto dobu výrazně zkrátit.**
- **Postup k soustavným preventivním opatřením proti ptákům, hlodavcům, hmyzu a jiným škůdcům. K tomuto účelu musí být prováděn zdokumentovaný program hubení škůdců.**
- **Zásady údržby a očisty zařízení. Očistu míst a technologických celků zařízení znečištěných bioodpady je nutné provádět nejméně dvakrát týdně. Program údržby a očisty zařízení musí být dokumentován.**
- **Opatření, která stanoví takový způsob nakládání s kompostem/rekultivačním kompostem, digestátem či rekultivačním digestátem zabraňující rekontaminaci neošetřenými vstupními materiály.**
- **Sledování systému analýzy rizika a kritických kontrolních bodů (mezi kritické body patří: velikost částic, teplota a minimální doba zpracování, kontrola měřidel a jejich kalibrace, dekontaminace, sterilizace).**
- **Způsob zpracování bioodpadů zajišťující, že projdou během úpravy požadovaným teplotním režimem.**

Jakékoliv porušení podmínky stanovené v provozním řádu zařízení je v závislosti na způsobu porušení sankcionovatelné podle zákona o odpadech.

Další podmínky:

- Popis řízení a kontroly procesu, teplotních a provozních režimů pro zpracovávané konkrétní suroviny a odpadů (pH, laboratorní kontroly, koncentrace amoniaku, doba vyhnívání apod.).
- Popis a četnost sledování kritických bodů dle HACCP u procesů podléhajících pasterizaci i sterilizaci. Je nutno uvést teplotu, tlak, dobu tepelného ošetření a velikost zpracovávaných částic.
- V případě, že budou vstupní materiály přepravovány z jiného místa, než na kterém je provozována BPS, je nutné jednoznačně specifikovat přepravní trasy a rovněž specifikovat svozové vzdálenosti.
- Způsob zapracování (náběhu) procesu.
- Podrobný popis provozu a rizik, resp. havarijních stavů u sterilizační jednotky a pasterizační jednotky.
- Popis manipulace s fermentačním zbytkem (kompost, hnojivo apod.). V případě převedení fermentačního zbytku na jiný subjekt vést evidenci o tom, kdy, jak, komu a kolik bylo vyexpedováno.
- Upřesnění způsobu nakládání s výstupními produkty mimo vegetační období.
- Havarijní plán z hlediska kolapsu BPS – nakládání s přebytečnou surovinou/odpadem, čištění a náběh BPS a přídavného zařízení. Popis způsobu nakládání s rekultivačním digestátem vzniklým při havarijních nebo jiných mimořádných situacích.
- Smluvní zajištění vývozu a zpracování suroviny/odpadů a směsi z reaktoru jiným subjektem v případě havárie.

7 Právní předpisy a metodické pokyny

Vybrané právní předpisy EU

- *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu).*
- *Nařízení Komise (EU) č. 142/2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a provádí směrnice Rady 97/78/ES, pokud jde o určité vzorky a předměty osvobozené od veterinárních kontrol na hranici podle uvedené směrnice.*

Vybrané právní předpisy ČR

- *Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), v platném znění.*
- *Vyhláška č. 288/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o integrované prevenci*
- *Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.*
- *Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), v platném znění.*

- *Zákon č.156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), v platném znění.*
- *Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění.*
- *Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění.*
- *Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů (zákon o odpadech), v platném znění.*
- *Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění.*
- *Narizení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, v platném znění.*
- *Narizení vlády č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy.*
- *Narizení vlády č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy.*
- *Vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění.*
- *Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.*
- *Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění.*
- *Vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší.*
- *Vyhláška č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě*
- *Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění.*
- *Vyhláška č. 275/1998 Sb., agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků, v platném znění.*
- *Vyhláška č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, v platném znění.*
- *Vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva, v platném znění.*
- *Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č.383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady).*

Metodické pokyny

- *Metodický pokyn MŽP pro krajské úřady k povolování zařízení pro nakládání s odpady. Věstník MŽP, částka 7, červenec 2011.*
- *Stavby a zařízení pro výrobu energie z vybraných obnovitelných zdrojů energie. Metodický pokyn pro jejich umístění. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008.*

- *Metodický návod o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady podle stávajících právních předpisů. Centrum pro hospodaření s odpady a CZ BIOM, 2008.*
- *Výstavba komunálních bioplynových stanic s využitím BRKO. MŽP, SFŽP, CZ BIOM, 2009.*

8 Důležité pojmy

Anaerobní fermentace (anaerobní digesce)	Řízený a kontrolovatelný mikrobiální mezofilní nebo termofilní rozklad organických látek bez přístupu vzduchu v zařízení bioplynové stanice za vzniku bioplynu, digestátu nebo rekultivačního digestátu.
Digestát	Zbytek po fermentačním procesu.
Fugát	Oddělená kapalná část z fermentačního zbytku.
HACCP	Systém preventivních opatření, sloužících k zajištění zdravotní nezávadnosti potravin a pokrmů během všech činností, které souvisejí s výrobou, zpracováním, skladováním, manipulací, přepravou a prodejem konečnému spotřebiteli.
Hygienizace	Způsob úpravy bioodpadu, který vede k redukci počtu patogenních organismů, které mohou způsobit onemocnění člověka nebo zvířat pod stanovenou mez.
Mezofilní anaerobní fermentace	Proces probíhající bez přístupu vzduchu při teplotách 35-42°C.
Odpadní voda tuková	Většinou obsahy z lapačů tuku, silně zvodnělé tukové odpady.
Pasterizace	Proces, při němž dochází ke snížení bakteriální kontaminace při teplotě 70 °C po dobu 60 min.
Prutová biomasa	Cíleně pěstovaná biomasa z rychle rostoucích dřevin (vrba, jíva, topol) sklízená řezáním prutů ve vegetačním období.
Separát	Oddělená tuhá část z fermentačního zbytku.
Rekultivační digestát	Stabilizovaný výstup z anaerobního zpracování bioodpadů použitelný mimo zemědělskou a lesní půdu.
Substrát	Vstupní surovina do bioplynové stanice.
Termofilní anaerobní fermentace	Proces probíhající bez přístupu vzduchu při teplotách nad 45 °C

9 Použité zkratky

BPS	Bioplynová stanice
EIA	Environmental Impact Assessment (Posuzování vlivů na životní prostředí)
HACCP	Hazard Analysis Critical Control Points (Analýza nebezpečí a kritické kontrolní body)
HRT	Hydraulic Retention Time (hydraulická doba zdržení)
CHSK _{Cr}	Chemická spotřeba kyslíku (stanovená dichromanovou metodou)
IPPC	Integrated Prevention Pollution and Control (Integrovaná prevence a omezování znečištění)
LC	Lignocelulózní materiály
MKM	Masokostní moučky
PT	Proteinové tukové materiály
TPP	Technickoprovozní parametry
TOO	Technickoorganizační opatření
VL	Veškeré látky (sušina)
VŽP	Vedlejší živočišný produkt

10 Zdroje informací

Ministerstvo životního prostředí – <http://www.mzp.cz>

Česká bioplynová asociace – <http://www.czba.cz>

Evropská komise – http://ec.europa.eu/energy/renewables/bioenergy/bioenergy_en.htm

Evropská bioplynová asociace - <http://www.european-biogas.eu/eba/index.php>.

CZ BIOM – <http://www.biom.cz>

Reference Document on Best Available Techniques on the Slaughterhouses and Animal by-products industries - <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>

11 Přílohy

Příloha 1: Kvalita vstupních surovin/odpadů

Obsah dusíku ve vstupních surovinách/odpadech je vysoce důležitý tam, kde obsahy organicky vázaného dusíku překračují 10 % hm. z organické sušiny. Tyto substráty ohrožují stabilní provoz biometanizace postupnou intoxikací mikroorganismů volným amoniakem, což může vést až k úplnému kolapsu BPS. Simultánně se špatně probíhajícím rozkladem se stává obtíž i zápach zbytkové suspenze. Následující tabulka 1 ukazuje přibližné poměrné zastoupení C/N v různých substrátech.

Tabulka 1: Poměry dusíku k uhlíku v jednotlivých substrátech

	C/N
Krev	3 – 4
MKM	4 – 7
Řepkové expelery	8 – 12
Kejda prasat	12 – 15
Sláma	20 – 40
Rostlinná biomasa	40 – 100
Dřevní biomasa	60 - 400

Pro počínající intoxikaci procesu biometanizace lze přibližně určit hranici poměru C/N = 10. Zpracování vepřové kejdy samostatně (anebo drůbežích exkrementů) lze připustit bez větších problémů při poměru C/N okolo 15. Optimální poměr C/N pro zcela bezproblémový proces by měl mít hodnotu C/N okolo 20 – 30. U směsných vsázek, které jsou nositelem dusíku, např. kejda prasat a MKM je nutno postupovat nanejvýše obezřetně a je třeba vždy prověřit celkovou chemickou skladbu vsázky a z ní zjistit skutečné poměry C/N. Poměr C/N je obecně snižován přidávkou rostlinné biomasy, která však nemusí být vždy prostá dusíku. Některé substráty rostlinné povahy či odpady z nich vzniklé mohou obsahovat i přes 5 % hm. dusíku (některé olejninu, luštěniny) a jsou pro snižování poměru C/N málo vhodné.

Doba zdržení substrátu v reaktorech anaerobní fermentace je často snižována z ryze ekonomických důvodů. Delší doby zdržení jsou nutné pro zneškodňování nositelů zápachu, ale není možné je stanovit zcela obecně. Doba zdržení se odvíjí zejména od charakteru procesu (termofilní, mezofilní), typu vstupních surovin, použité technologie a na dalším nakládání s digestátem. U problematických (rizikových) vstupů by měla být vždy delší než u statkových hnojiv a pěstované biomasy.

Rizikové vstupní suroviny/odpady lze v BPS použít až po ověření „bezproblémového a bez zápachového“ provozu a to následně postupným přidáváním do vsázky. Jedná se zejména o bioodpady uvedené pod 03 03 - Odpad z výroby a zpracování celulózy, papíru a lepenky a kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 03 03 11. U těchto vstupních surovin/odpadů je nutné zvýšit zabezpečení proti úniku pachových látek při dopravě těchto látek a manipulaci s nimi.

Příloha 2: Seznam bioodpadů a požadavky na kvalitu odpadů vstupujících do technologie materiálového využívání bioodpadů (podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 341/2008 Sb.).

Zvláštní způsoby nakládání	Druhy odpadů podle Katalogu odpadů²²	
	02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin
	02 01	Odpady ze zemědělství, zahradnictví, lesnictví, myslivosti, rybářství
	02 01 01	Kaly z praní a z čištění
	02 01 03	Odpad rostlinných pletiv <i>Například: posekaná tráva, zkažená nemořená osiva</i>
1	02 01 06	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku
	02 01 07	Odpady z lesnictví
1	02 02	Odpady z výroby a zpracování masa, ryb a jiných potravin živočišného původu
1	02 02 01	Kaly z praní a z čištění
1	02 02 03	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování <i>Například: zkažené nebo záruční lhůtou prošlé potraviny živočišného původu, kousky rohů, zvířecí srst, peří</i>

²² Vyhláška č. 381/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

1	02 02 04	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku
	02 03	Odpady z výroby a ze zpracování ovoce, zeleniny, obilovin, jedlých olejů, kaka, kávy a tabáku; odpady z konzervářského a tabákového průmyslu, z výroby droždí a kvasničného extraktu, z přípravy a kvašení melasy
	02 03 01	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace
3	02 03 04	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování <i>Například: spadané ovoce, odpady ze zeleniny a ovoce, obilí, droždí, tabákové odpady</i>
	02 03 99	Odpady jinak blíže neurčené
	02 03 05	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku
	02 04	Odpady z výroby cukru
	02 04 01	Zemina z čištění a praní řepy
	02 04 03	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku <i>Nekontaminované kaly nebo zbytky z filtračních lisů ze separovaného zachycování odpadní vody z procesů potravinářského průmyslu, výroby pochutin a krmiv</i>
	02 05	Odpady z mlékárenského průmyslu
1	02 05 01	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování
	02 05 02	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku
	02 06	Odpady z pekáren a výroby cukrovinek
3	02 06 01	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování <i>Například: droždí, ztvrdlé a jinak prošlé pečivo</i>
	02 06 03	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku
	02 07	Odpady z výroby alkoholických a nealkoholických nápojů (s výjimkou kávy, čaje a kaka)
	02 07 01	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin <i>Například: pivovarské mláto, odpadní kvasnice</i>
	02 07 02	Odpad z destilace lihovin

3	02 07 04	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování
	02 07 05	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku
	03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky
	03 01	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek a nábytku
	03 01 01	Odpadní kůra a korek
	03 01 05	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 03 01 04 (bez obsahu nebezpečných látek – impregnační, fungicidní a jiné látky)
	03 03	Odpad z výroby a zpracování celulózy, papíru a lepenky
	03 03 01	Odpadní kůra a dřevo
	03 03 07	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky
	03 03 08	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci
	03 03 09	Odpadní kaustifikační kal
	03 03 10	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně a povrchové vrstvy z mechanického třídění
	03 03 11	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 03 03 10
	04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu
	04 01	Odpady z kožedělného a kožešnického průmyslu
1	04 01 01	Odpadní klišovka a štípenka
	04 01 07	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku
	04 02	Odpady z textilního průmyslu <u>s výjimkou textilií ze syntetických vláken</u>
	04 02 10	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)
	04 02 20	Jiné kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 04 02 19

	04 02 21	Odpady z nezpracovaných textilních vláken
	04 02 22	Odpady ze zpracovaných textilních vláken
	15	ODPADNÍ OBALY; ABSORPČNÍ ČINIDLA, ČISTICÍ TKANINY, FILTRAČNÍ MATERIÁLY A OCHRANNÉ ODĚVY JINAK NEURČENÉ
	15 01	Obaly (včetně odděleně sbíraného komunálního obalového odpadu)
	15 01 01	Papírové a lepenkové obaly
	15 01 03	Dřevěné obaly
	16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené
	16 03	Vadné šarže a nepoužité výrobky
	16 03 06	Organické odpady neuvedené pod číslem 16 03 05 <i>Například: zkažená krmiva, zbytky krmiv, zkažená nemořená osiva.</i>
	17	STAVEBNÍ A DEMOLIČNÍ ODPADY (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)
	17 02	Dřevo, sklo a plasty
	17 02 01	Dřevo
	19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely
	19 05	Odpady z aerobního zpracování pevných odpadů
	19 05 03	Kompost nevyhovující jakosti
	19 06	Odpady z anaerobního zpracování odpadu
	19 06 03	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu
	19 06 04	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu
	19 06 05	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu

	19 06 06	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu
	19 08	Odpady z čistíren odpadních vod jinde neuvedené
2	19 08 05	Kaly z čištění komunálních odpadních vod
1	19 08 09	Směs tuků a olejů z odlučovače tuků obsahující pouze jedlé oleje a jedlé tuky
	19 08 12	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 19 08 11 (bez obsahu nebezpečných látek)
	19 08 14	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 19 08 13 (bez obsahu nebezpečných látek)
	19 09	Odpady z výroby vody pro spotřebu lidí nebo vody pro průmyslové účely
1	19 09 01	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)
	19 09 02	Kaly z čiření vody
	19 09 03	Kaly z dekarbonizace
	19 12	Odpady z úpravy odpadů jinde neuvedené (např. třídění, drcení, lisování, peletizace)
	19 12 01	Papír a lepenka
	19 12 07	Dřevo neuvedené pod číslem 19 12 06
	20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů), včetně složek z odděleného sběru
	20 01	Složky z odděleného sběru (kromě odpadů uvedených v podskupině 15 01)
	20 01 01	Papír a lepenka
1	20 01 08	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven
	20 01 10	Oděvy
	20 01 11	Textilní materiály
1	20 01 25	Jedlý olej a tuk

	20 01 38	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37
	20 02	Odpady ze zahrad a parků (včetně hřbitovního odpadu)
	20 02 01	Biologicky rozložitelný odpad <i>Například: posekaná tráva, seno, listí, spadané ovoce, odpady ze zeleniny, kůra, posekané křoviny, ořezané části stromů, drobný odpad ze zpracování dřeva, ovoce, zelenina, dřevo (vcelku nebo posekané), odděleně sebrané organické hřbitovní odpady kromě trávy a části keřů z okrajů silnic.</i>
	20 03	Ostatní komunální odpady
	20 03 02	Odpad z tržišť <i>Například: květiny, ovoce, zelenina.</i>
2	20 03 04	Kal ze septiků a žump
	20 03 07	Objemný odpad

Pozn.: Kurzívou jsou uvedeny příklady s případnými zvláštními požadavky na přijímaný odpad.

Poznámky:

1 – odpady, které podléhají souhlasu a kontrole Krajské veterinární správy podle zvláštního právního předpisu (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002).

2 - podléhají kontrole podle tabulky č. 5. 4 přílohy č. 5 k vyhlášce č. 341/2008 Sb.

3 - určité zmetkové potraviny – výběr zmetkových potravin podle nařízení Komise (ES) č. 197/2006 ze dne 3. února 2006, neživočišného původu nebo neobsahující produkty živočišného původu jako například pečivo, těstoviny, cukrářské výrobky a podobné výrobky, které z obchodních důvodů, z důvodu závady při výrobě, balení nebo jiné závady nepředstavují nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat a nejsou již určeny k lidské spotřebě a zbavené obalů mohou být zpracovány v zařízeních na výrobu bioplynu nebo kompostování, která nepodléhají schválení Krajské veterinární správy ani její kontrole.

Příloha 3 – Požadavky na bioplynové stanice vyplývající z nařízení Komise (EU) č. 142/2011

Nařízení Komise (EU) č. 142/2011/EU provádí nařízení (ES) č. 1069/2009 a stanovuje rovněž některé požadavky na provoz bioplynových stanic:

PŘEMĚNA VEDLEJŠÍCH PRODUKTŮ ŽIVOČIŠNÉHO PŮVODU A ZÍSKANÝCH PRODUKTŮ NA BIOPLYN, KOMPOSTOVÁNÍ

KAPITOLA I

POŽADAVKY NA ZAŘÍZENÍ

Oddíl 1

Zařízení na výrobu bioplynu

1. Zařízení na výrobu bioplynu musí být vybavena pasterizačně/hygienickou jednotkou, kterou není možné obejít, určenou pro vkládané vedlejší produkty živočišného původu nebo získané produkty o maximální velikosti částic 12 mm před vstupem do jednotky, a to s/se:

- a) zařízením na sledování, že je během jedné hodiny dosaženo teploty 70 °C;
- b) záznamovými přístroji ke kontinuálnímu zaznamenávání výsledků měření uvedených v písmeni a); a
- c) odpovídajícím systémem, aby se zabránilo nedostatečnému ohřevu.

2. Odchylně od odstavce 1 není pasterizačně/hygienická jednotka povinná pro zařízení na výrobu bioplynu, která přeměňují pouze:

- a) materiál kategorie 2, který byl zpracován v souladu se zpracovatelskou metodou č. 1 uvedenou v kapitole III přílohy IV;
- b) materiál kategorie 3, který byl zpracován v souladu s některou ze zpracovatelských metod č. 1 až 5 nebo se zpracovatelskou metodou č. 7, nebo, pokud takový materiál pochází z vodních živočichů, s některou ze zpracovatelských metod č. 1 až 7 uvedených v kapitole III přílohy IV;
- c) materiál kategorie 3, který prošel pasterizačně/hygienickým ošetřením v jiném schváleném zařízení;
- d) vedlejší produkty živočišného původu, které lze použít jako surovinu bez zpracování v souladu s čl. 13 písm. e) bodem ii) nařízení (ES) č. 1069/2009 a tímto nařízením;
- e) vedlejší produkty živočišného původu, které prošly procesem alkalické hydrolýzy stanoveným v bodě A oddílu 2 kapitoly IV přílohy IV;
- f) následující vedlejší produkty živočišného původu, pokud to povolí příslušný orgán:
 - i) vedlejší produkty živočišného původu uvedené v čl. 10 písm. f) nařízení (ES) č. 1069/2009, které byly v okamžiku, kdy byly určeny k jiným účelům než k lidské spotřebě, zpracovány způsobem vymezeným v čl. 2 odst. 1 písm. m) nařízení (ES) č. 852/2004,
 - ii) vedlejší produkty živočišného původu uvedené v čl. 10 písm. g) nařízení (ES) č. 1069/2009, nebo
 - iii) vedlejší produkty živočišného původu, které jsou přeměněny na bioplyn, pokud jsou zbytky rozkladu následně zkompostovány nebo zpracovány nebo neškodně odstraněny v souladu s tímto nařízením.

3. Je-li zařízení na výrobu bioplynu umístěno v místě nebo v bezprostřední blízkosti místa, kde jsou držena hospodářská zvířata, a nevyužívá výlučně hnůj, mléko nebo mlezivo, které

pocházejí od těchto zvířat, musí být umístěno v dostatečné vzdálenosti od prostoru, v němž jsou tato zvířata držena.

Tato vzdálenost se určí tak, aby bylo zaručeno, že neexistuje nepřijatelné riziko, že se ze zařízení na výrobu bioplynu rozšíří onemocnění přenosná na člověka nebo zvířata.

V každém případě musí být zajištěno naprosté fyzické oddělení zařízení na výrobu bioplynu od zvířat, jejich krmiva a podestýlky, v případě potřeby prostřednictvím plotu.

4. Každé zařízení na výrobu bioplynu musí mít vlastní laboratoř nebo využívat laboratoř externí. Tato laboratoř musí být zařízena k provádění nezbytných analýz a musí být schválena příslušným orgánem, musí být akreditována podle mezinárodně uznávaných norem nebo musí být příslušným orgánem pravidelně kontrolována.

KAPITOLA II HYGIENICKÉ POŽADAVKY NA ZAŘÍZENÍ NA VÝROBU BIOPLYNU A KOMPOSTOVÁNÍ

1. Vedlejší produkty živočišného původu musí být přeměněny co nejdříve po příjezdu do zařízení na výrobu bioplynu nebo kompostování. Až do ošetření musí být řádným způsobem uskladněny.

2. Kontejnery, nádoby a vozidla používané k přepravě neošetřeného materiálu musí být očištěny a vydezinfikovány ve vyhrazeném prostoru.

Tento prostor musí být umístěn nebo navržen tak, aby se zabránilo riziku kontaminace ošetřených produktů.

3. Systematicky musí být prováděna preventivní opatření proti ptákům, hlodavcům, hmyzu nebo jiným škůdcům.

K tomuto účelu musí být využíván zdokumentovaný program hubení škůdců.

4. Pro všechny části zařízení musí být stanoveny a zdokumentovány čisticí postupy. K očištění musí být k dispozici vhodné čisticí nástroje a prostředky.

5. Hygienická kontrola musí zahrnovat pravidelné kontroly prostředí a vybavení. Časový rozvrh kontrol a jejich výsledky musí být zdokumentovány.

6. Zařízení a vybavení musí být udržováno v dobrém technickém stavu a měřicí zařízení musí být v pravidelných intervalech kalibrováno.

7. Se zbytky rozkladu a kompostem musí být v zařízení na výrobu bioplynu nebo kompostování manipulováno a musí být uskladněny tak, aby se zabránilo opětovné kontaminaci.

KAPITOLA III PARAMETRY PRO PŘEMĚNU

Oddíl 1

Standardní parametry pro přeměnu

1. Na materiál kategorie 3, který se používá jako surovina v zařízeních na výrobu bioplynu vybavených pasterizačně/ hygienickou jednotkou, se musí vztahovat tyto minimální požadavky:

a) maximální velikost částic před vstupem do jednotky: 12 mm;

- b) minimální teplota celé hmoty materiálu v jednotce: 70 °C; a
- c) minimální doba v jednotce bez přerušení: 60 minut.

Mléko, mléčné výrobky, produkty získané z mléka, mlezivo a výrobky z mleziva, které patří do kategorie 3, však mohou být v zařízení na výrobu bioplynu využity bez pasterizačně/hygienického ošetření jako surovina, pokud se příslušný orgán nedomnívá, že představují riziko šíření závažného přenosného onemocnění na člověka nebo zvířata.

Minimální požadavky stanovené v písmenech b) a c) tohoto odstavce se rovněž vztahují na materiál kategorie 2, který je bez předchozího zpracování vkládán do zařízení na výrobu bioplynu v souladu s čl. 13 písm. e) bodem ii) nařízení (ES) č. 1069/2009.

2. Na materiál kategorie 3, který se používá jako surovina v zařízeních na kompostování, se musí vztahovat tyto minimální požadavky:

- a) maximální velikost částic před vstupem do kompostujícího reaktoru: 12 mm;
- b) minimální teplota celé hmoty materiálu v reaktoru: 70 °C; a
- c) minimální doba bez přerušení: 60 minut.

Minimální požadavky stanovené v písmenech b) a c) tohoto odstavce se rovněž vztahují na materiál kategorie 2, který je bez předchozího zpracování kompostován v souladu s čl. 13 písm. e) bodem ii) nařízení (ES) č. 1069/2009.

Oddíl 2

Alternativní parametry pro přeměnu pro zařízení na výrobu bioplynu a kompostování

1. Příslušný orgán však může povolit použití jiných parametrů než parametrů stanovených v odstavci 1 oddílu 1 kapitoly I a než standardních parametrů pro přeměnu, pokud žadatel prokáže, že tyto parametry zajišťují odpovídající snížení biologických rizik. Do uvedeného prokázání patří ověření, které se provádí v souladu s těmito požadavky:

- a) identifikace a rozbor možných rizik včetně účinku vstupního materiálu na základě úplného popisu podmínek a parametrů přeměny;
- b) posouzení rizik, jež vyhodnotí, jak je v praxi za běžné a atypické situace dosahováno zvláštních podmínek přeměny podle písmene a);
- c) ověření zamýšleného procesu pomocí měření snížení životaschopnosti/infekčnosti:
 - i) endogenních indikátorových organismů během procesu, kde indikátor:
 - je trvale přítomen v surovině ve vysokém počtu,
 - není méně termorezistentní vůči letálním aspektům procesu přeměny, ale ani není mnohem více rezistentní než patogeny, k jejichž sledování se používá,
 - je poměrně snadno kvantifikovatelný, identifikovatelný a potvrditelný, nebo
 - ii) dobře charakterizovaného testovacího organismu nebo viru během expozice, který je ve vhodném testovacím tělese vložen do výchozího materiálu;
- d) ověření zamýšleného procesu podle písmene c) musí prokázat, že je procesem dosaženo tohoto celkového snížení rizik:
 - i) u tepelných a chemických procesů:

— snížením *Enterococcus faecalis* nebo *Salmonella Senftenberg* o pět řádů (775W, H2S negativní),

— snížením infekčního titru termorezistentních virů, jako je *parvovirus*, nejméně o tři řády, pokud jsou identifikovány jako příslušné riziko a

ii) u chemických procesů rovněž:

— snížením množství rezistentních parazitů, jako jsou vajíčka *Ascaris* sp., nejméně o 99,9 % (3 řády) životaschopných stadií;

e) navržení komplexního kontrolního programu včetně postupů sledování fungování procesu podle písmene c);

f) opatření, která zaručují kontinuální sledování příslušných parametrů procesu stanovených v kontrolním programu během provozu zařízení a dohled nad těmito parametry.

Podrobné údaje o příslušných parametrech procesu používaných v zařízeních na výrobu bioplynu a kompostování a rovněž o jiných kritických kontrolních bodech musí být zaznamenávány a uchovávány, aby vlastník, provozovatel nebo jejich zástupce a příslušný orgán mohli sledovat provoz zařízení.

Provozovatel musí záznamy na požádání poskytnout příslušnému orgánu. Komisi musí být na požádání k dispozici informace týkající se procesu povoleného podle tohoto odstavce.

2. Dokud však nebudou přijata pravidla uvedená v čl. 15 odst. 2 písm. a) bodě ii) nařízení (ES) č. 1069/2009, příslušný orgán může odchylně od odstavce 1 povolit využití jiných zvláštních požadavků než požadavků stanovených v této kapitole, pokud v souvislosti se snížením patogenních původců zaručují rovnocenný účinek u:

a) odpadu ze stravovacích zařízení, který je použit jako jediný vedlejší produkt živočišného původu v zařízení na výrobu bioplynu nebo kompostování; a

b) směsi odpadu ze stravovacích zařízení a těchto materiálů:

i) hnoje,

ii) obsahu trávicího traktu vyjmutého z trávicího traktu,

iii) mléka,

iv) mléčných výrobků,

v) produktů získaných z mléka,

vi) mleziva,

vii) výrobků z mleziva,

viii) vajec,

ix) vaječných výrobků,

x) vedlejších produktů živočišného původu uvedených v čl. 10 písm. f) nařízení (ES) č. 1069/2009, které prošly zpracováním, jak je vymezeno v čl. 2 odst. 1 písm. m) nařízení (ES) č. 852/2004.

3. Pokud jsou materiály uvedené v odst. 2 písm. b) nebo získané produkty uvedené v čl. 10 písm. g) nařízení (ES) č. 1069/2009 jediným výchozím materiálem živočišného původu, který je ošetřován v zařízení na výrobu bioplynu nebo kompostování, může příslušný orgán povolit využití jiných zvláštních požadavků než požadavků stanovených v této kapitole, pokud:

a) má za to, že tyto materiály nepředstavují riziko šíření závažných přenosných onemocnění na člověka nebo zvířata;

b) má za to, že zbytky rozkladu nebo kompost představují nezpracovaný materiál, a uloží provozovatelům povinnost manipulovat s nimi v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009 a tímto nařízením.

4. Provozovatelé mohou na trh uvádět zbytky rozkladu a kompost vyrobené podle parametrů, které byly povoleny příslušným orgánem:

a) v souladu s odstavcem 1;

b) v souladu s odstavci 2 a 3, pouze v členských státech, v nichž byly uvedené parametry povoleny.

Oddíl 3

Normy pro zbytky rozkladu a kompost

1. a) Reprezentativní vzorky odebrané ze zbytků rozkladu nebo kompostu v průběhu přeměny či ihned po přeměně v zařízení na výrobu bioplynu nebo v průběhu kompostování či ihned po zkompostování v zařízení na kompostování musí za účelem sledování procesu splňovat tyto normy:

Escherichia coli: $n = 5$, $c = 1$, $m = 1\ 000$, $M = 5\ 000$ v 1 g; nebo

Enterococcaceae: $n = 5$, $c = 1$, $m = 1\ 000$, $M = 5\ 000$ v 1 g; a

b) reprezentativní vzorky odebrané ze zbytků rozkladu nebo kompostu v průběhu nebo při vyskladnění musí splňovat tyto normy:

Salmonella: nepřítomnost v 25 g produktu: $n = 5$, $c = 0$, $m = 0$, $M = 0$;

kde v případě písmene a) nebo b):

n = počet vzorků, které mají být vyšetřeny;

m = prahová hodnota počtu bakterií; výsledek je považován za uspokojivý, pokud počet bakterií ve všech vzorcích není vyšší než m ;

M = mezní hodnota počtu bakterií; výsledek je považován za neuspokojivý, pokud se počet bakterií v jednom nebo více vzorcích rovná M nebo je vyšší; a

c = počet vzorků, jejichž bakteriální počet smí být v rozmezí mezi m a M , přičemž vzorek je ještě stále považován za přípustný, pokud je bakteriální počet ostatních vzorků roven m nebo nižší.

2. Zbytky rozkladu nebo kompost, které nesplňují požadavky uvedené v tomto oddíle, se znovu podrobí přeměně nebo kompostování a v případě salmonely s nimi musí být manipulováno nebo musí být neškodně odstraněny v souladu s pokyny příslušného orgánu.

SDĚLENÍ

SDĚLENÍ odboru odpadů Ministerstva životního prostředí ve věci zpracování informačních materiálů pro podporu prosazování evropského nařízení č. 1013/2006 o přepravě odpadů

Odbor odpadů sděluje, že VÚV TGM, v.v.i. – Centrum pro hospodaření s odpady zpracoval v rámci řešení projektu bezpečnostního výzkumu s názvem „Možnosti využití informací a zdrojů dat z oblasti nakládání s odpady jako nástroje identifikace a řešení neoprávněného nakládání s odpady“ následující informační materiály týkající se problematiky přeshraniční přepravy odpadů:

1) Praktická příručka „Přeshraniční přeprava odpadů“ (srpen 2013)

Příručka ve formátu B6 je určena pro pracovníky státní správy, mezi jejichž kompetence patří kontrola přeshraniční přepravy odpadů. Slouží pro rychlou orientaci v problematice přeshraniční přepravy odpadů při práci v terénu. Příručka přehledně shrnuje informace vycházející z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o přepravě odpadů, Katalogu odpadů a materiálu „Waste(s) Watch“ zpracovaného mezinárodní sítí IMPEL²³, jejíž činnost je zaměřena na implementaci a prosazování environmentální legislativy.

2) Manuál pro zařazování odpadů do „Zeleného seznamu“ (listopad 2013)

Manuál je praktickým návodem pro rozhodování o zařazení odpadů do tzv. Zeleného seznamu dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o přepravě odpadů. Manuál obsahuje popis jednotlivých odpadů Zeleného seznamu a jejich charakteristických vlastností, vymezení odpadů zařazovaných do příslušných položek, včetně možné záměny za odpady s jiným zařazením, a typické fotografie odpadů zařazených / nezařazených pod příslušné kódy.

Materiály byly distribuovány orgánům, které mají kontrolní pravomoc v oblasti přeshraniční přepravy odpadů dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, a dále jsou dostupné v elektronické podobě na stránkách www.ceho.cz pod odkazem na řešený projekt.

Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D.
ředitel odboru odpadů

²³ European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law

SDĚLENÍ

odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP o zveřejnění aktuálního Seznamu odborně způsobilých osob dle § 6 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů

Odbornou způsobilostí se dle § 6 odst. 1 zákona o integrované prevenci rozumí pověření právnické osoby nebo fyzické osoby Ministerstvem životního prostředí k poskytování odborných vyjádření podle § 11 tohoto zákona, a to zapsáním do Seznamu odborně způsobilých osob podle § 6 odst. 2 tohoto zákona.

Ministerstvo životního prostředí po dohodě s Ministerstvem průmyslu a obchodu nebo Ministerstvem zemědělství podle oblasti jejich působnosti zapíše s uvedením věcně vymezeného rozsahu odborné způsobilosti do Seznamu odborně způsobilých osob právnickou osobu nebo fyzickou osobu, která prokáže způsobilost podle § 6 odst. 3 a 4 zákona o integrované prevenci.

Dne 19. března 2013 nabyl platnosti a účinnosti zákon č. 69/2013 Sb., kterým se mění zákon o integrované prevenci, jež institut odborně způsobilé osoby zachovává, nicméně samotnou činnost odborně způsobilých osob nově upravuje.

Požadavky na činnost odborně způsobilých osob jsou komplexně upraveny § 6, § 6a a § 6b zákona o integrované prevenci, kde jsou podrobněji vymezené podmínky zápisu do Seznamu odborně způsobilých osob, platnost zápisu, podmínky pro prodloužení a podmínky týkající se výmazu ze Seznamu odborně způsobilých osob. Co se týče vyjádření odborně způsobilých osob, v novele § 11 zákona o integrované prevenci je vymezena struktura vyjádření odborně způsobilých osob a stanovení povinných náležitostí vyjádření odborně způsobilých osob.

Ve vazbě na povinnost vyplývající z odst. 6 čl. II zákona č. 69/2013 Sb. uvedlo Ministerstvo životního prostředí zápisy do Seznamu odborně způsobilých osob (po dohodě s Ministerstvem průmyslu a obchodu nebo Ministerstvem zemědělství) do souladu s přílohou č. 1 zákona o integrované prevenci ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti novely zákona.

Aktuální Seznam odborně způsobilých osob dle § 6 zákona o integrované prevenci (aktuální k 5. únoru 2014) je uveden v následující tabulce.

IDENTIFIKACE PRÁVNICKÉ NEBO FYZICKÉ OSOBY		Kategorie přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci, pro které byla právnická osoba nebo fyzická osoba pověřena k poskytování odborných vyjádření dle § 11 zákona č. 76/2002 Sb., v platném znění
Obchodní firma nebo název, anebo titul, jméno a příjmení:	Adresa sídla nebo místa podnikání	
AECOM CZ, s.r.o.	Trojská 92, 171 00 Praha 7 – Troja	6.7.
AF-CITYPLAN, s.r.o.	Jindřišská 17/889, 110 00 Praha 1	1.1.
AGROPROJEKTA, s.r.o.	Na Splávku 1182, 686 01 Uherské Hradiště	6.4. a), 6.4. b) 1. – 3., 6.4. c), 6.6. a) – c)
AMEC, s.r.o.	Křenová 58, 602 00 Brno	1.2., 4.1. a) – k), 4.2. a) – e)
AQUAPROJEKT CZ, s.r.o.	U Domoviny 1456/5, 669 02 Znojmo	5.4, 6.6. a) – c)
AQUATEST, a. s.	Geologická 4, 152 00 Praha 5 – Barrandov	2.3. c), 2.5. a) – b), 2.6., 4.1. a) – k), 4.2. a) – e), 4.3., 4.4., 4.5., 5.4.
ARCADIS CZ a.s.	Geologická 988/4, 152 00 Praha 5	5.4.
CEMC	28. pluku 524/25, 101 00 Praha 10	1.1, 1.2., 2.1., 2.2., 2.3. a) – c), 2.4., 2.5.a) 2.5.b), 2.6., 4.1.a), 4.1.h), 4.1.i), 4.2. a) – e), 5.1. a) – k), 5.2.a). 5.2.b), 5.3.a) 1 – 5, 5.3.b) 1 – 4, 5.4., 6.1 a), 6.1 b)
CENIA	Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10	1.1., 1.2., 1.3., 2.1., 2.2., 2.3. a) – c), 2.4., 2.5. a), 2.5. b), 2.6., 3.1. a), 3.1. b), 3.3., 3.4., 3.5., 4.1. a), 4.1. b), 4.1. e), 4.1. f), 4.1. h), 4.1. i), 4.1. j), 4.1.k), 4.2. a) – e), 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 5.1. a) – k), 5.2. a), 5.2. b), 5.3. a) 1 – 5, 5.3. b) 1 – 4, 5.4., 6.1. a), 6.1. b), 6.5., 6.6. a) – c), 6.7.
CENTROPROJEKT, a.s.	Štefánikova 167, 760 30 Zlín	1.1., 5.1. a) – k), 5.2. a), 5.2. b), 5.3. a) 1 – 5., 5.3. b) 1 – 4., 5.4., 6.2.
Centrum inovací a rozvoje	Chodská 12/1428, 120 00 Praha 2	5.1. a) – k), 5.2. a), 5.2. b), 5.3. a) 1 – 5, 5.3. b) 1 – 4, 5.4.
E.I.C., spol. s r.o.	Modřínová 1770/10, 182 00 Praha 8	1.1, 5.1 a) – k), 5.2. a), 5.2. b), 5.3. a), 5.3. b)
EKOHYDROGEO Žitný s.r.o.	Světská 1418, 198 00 Praha 9	5.1. a) – k), 5.3. a) 1 – 5, 5.3. b) 1 – 4, 5.4.
EKOMOR, s.r.o.	Lískovec 397, 739 30 Frýdek–Místek	2.3. c), 2.5. b), 2.6.
EKONOX, s.r.o.	V Ráji 501, 530 02 Pardubice	1.1., 3.3.
EKORA, s.r.o.	Sinkulova 48/329, 140 00 Praha 4	5.1. a) – k) , 5.3. a) 1 – 5, 5.3. b) 1 – 4, 5.4., 6.5.
ENVIFORM, s.r.o.	Závodní 814, Staré Město, 739 61 Třinec	1.3., 1.4. a), 2.1., 2.2., 2.3. a), 2.4., 2.5. a), 2.5. b) 5.1. a) – k), 5.3. a) 1 – 5, 5.3. b) 1 – 4, 5.4., 6.4. b) 1 – 3
ENVIprojekt s.r.o.	Na Požáře 144, 760 01 Zlín	5.3. a) 1 – 5., 5.3. b) 1 – 4., 5.4.
ENVIROS, s.r.o.	Na Rovnosti 1, 130 00 Praha 3	1.1., 1.3., 1.4. a), 2.1., 3.1. a) 3.1. b), 3.4., 4.1. b), 5.2. a), 5.2. b), 6.1. a), 6.1. b), 6.2.
GHE, a.s.	Brandlova 6, 702 00 Ostrava –	3.2, 5.1. a) – k), 5.4., 6.7.

	Moravská Ostrava	
HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r.o.	Sokolovská 100/94, 186 00 Praha 8	1.2., 3.1. a), 3.1. b), 5.1. a) – k), 5.2. a), 5.2. b), 5.3. a) 1 – 5, 5.3. b) 1 – 4, 5.4., 6.6. a) – c)
HUTNÍ PROJEKT Frýdek–Místek a.s.	28. října 1495, 738 01 Frýdek – Místek	1.3., 1.4. a), 6.8.
HUTNÍ PROJEKT OSTRAVA, a.s.	28. října 1142/168, 709 00 Ostrava, Mariánské Hory	1.1., 1.3., 2.1., 2.2., 2.3. a) – c), 2.4., 2.5. a), 2.5. b), 2.6.
CHEMINVEST, s.r.o.	Areál Chemopetrolu a.s., DS 932, 436 70 Litvínov	4.1 a), 4.1. b), 4.1. c), 4.1. d), 4.1. f), 4.1. h), 4.2. a),
Ing. Eva Laštovičková	U moruší 648, 530 06 Pardubice	1.1., 1.2.
Ing. Václav Hammer	Uherská 633, 190 00 Praha 9 – Vinoř	5.1. a) – k). 6.1. a). 6.1. b).
inoTEX, spol. s.r.o.	Štefánikova 1208, 544 01 Dvůr Králové nad Labem	6.2.
ORGREZ, a.s.	Hudcova 321/76, 612 00 Brno – Medlánky	1.1., 3.1. a), 3.1. b), 5.1. a) – k), 5.2. a) – b), 5.3. a) 1. – 5., 5.3. b) 1. – 4., 5.4., 6.1. a), 6.1. b)
PMZ PROJEKT, s.r.o.	Libušská 313, 142 00 Praha 4	6.4. a), 6.4. b) 1 – 3
RENVODIN – ŠAFARÍK, spol. s r.o.	U Vodojemu 1275/34 , 693 01 Hustopeče	6.4. b) 1 – 3, 6.5., 6.6. a), 6.6. b), 6.6. c)
SVÚOM, s.r.o.	U Měšťanského pivovaru 934/4, 170 00 Praha 7 – Holešovice	2.3.c), 2.6., 6.7.
TECHEM CZ, s.r.o.	Ondříčkova 48, 130 05 Praha 3	1.1., 1.2. 4.1 a) – k), 4.2. a) – e), 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 5.1. a) – k), 6.7.
Tractebel Enginerring a.s.	Pernerova 168, 531 54 Pardubice	4.1. a) – k), 4.2. a), 4.2. b), 4.2. c), 4.4., 4.5., 4.6., 6.7.
ÚJV Řež, a.s.	Hlavní 130, Řež, 250 68 Husinec	1.1., 1.4. a), 5.2. a), 5.2. b), 5.4.
Výzkumný ústav potravinářský Praha, v.v.i.	tř. Budovatelů 2830/3, 434 01 Most	6.4. a), 6.4. b) 1 – 3, 6.4. c), 6.5.
Výzkumný ústav pro hnědé uhlí, a.s.	Radiová 7, 102 31 Praha 10 – Hostivař	1.1, 1.4. a), 6.8.
Výzkumný ústav zemědělské techniky	Drnovská 507, P.O.Box 54, 161 01 Praha 6 – Ruzyně	6.6. a) – c)

SDĚLENÍ: Seznam inspekcí uskutečněných v posledním roce a testovací zařízení zařazená do Národního programu SLP

(aktualizováno 24.2.2014)

<i>Testovací zařízení</i>	Datum kontroly první/poslední	Stav shody	Druh Kontroly	Rozsah činností	<i>Poznámka</i>
ANADIAG SA, CZ organizační složka podniku, Chleny 46 517 45 Chleny	7.2013	ic	full	6	A
BIOPHARM Výzkumný ústav biofarmacie a veterinárních léčiv, a.s. Pohoří-Chotouň 90, 254 49 Jílové u Prahy	4.1994	ic	full	2, 6, 9 *)	S ¹⁾
	5.2013	ic	full	2, 6, 9 *)	S/A
MediTox s.r.o. (dříve BioTest, s.r.o.) Pod Zámkem 279, 281 25 Konárovice	12.1999	ic	fac	2, 3, 8	S
	10.2001	pen	full	2, 3, 8	A ²⁾
	9.2013	ic	full	2, 3, 8	S/A, změna názvu TZ
BIOVETA, a.s. Komenského 212, 683 23 Ivanovice na Hané	2.2005	nic	fac	2, 8, 9 *)	S
	3.2013	ic	full	2, 8, 9*)	S
CEPHA, s.r.o. Komenského 19, 323 12 Plzeň	1.1998	ic	full	8, 9 *)	S
	11.2012	ic	re-i	8, 9 *)	S
Chemila, spol. s r.o. Za Dráhou 4386/3, (dříve Blažkova 5) 695 01 Hodonín	4.2004	pen	fac	9 **)	A
	12.2013	ic	fac	9 **)	A
EMPLA AG, spol. s r.o.	11.2001	nic	fac	4	A

Za Škodovkou 305, 503 11 Hradec Králové	2.2014	ic	full	4, 5	A
I2L Research Ltd. org. složka Na Zlaté stoce 1619 370 05 České Budějovice	11.2011	ic	full	9***)	A
	10.2012	ic	re-i	9***)	A
PHARMAKL, s.r.o. Slovenská 993/9 120 00 Praha 2	9.1995	ic	fac	8, 9 *)	S
	3.2012	ic	full	8, 9 *)	S

PRO.MED.CS Praha, a.s. Telčská 1, 140 00 Praha 4	1.1994	ic	fac	2, 8, 9 *)	S
	12.2013	Ukončení činnosti na vlastní žádost			S
Quinta Analytica, s.r.o. Pražská 1486/18c 102 00 Praha 10	12.1997	ic	fac	8, 9 *)	S
	7.2012	ic	full	8, 9 *)	S
Tekro, spol. s r.o. Provoz Nová Dědina, 783 91 Uničov	2.2014	ic	full	6	S
ÚJV Řež, a.s. (dříve Ústav jaderného výzkumu) Husinec-Řež, č.p. 130 250 68 Řež	8. – 9. 2. 2006	ic	fac	8, 9 *)	S
	10.2012	ic	full	8, 9 *)	S; změna názu testovacího zařízení
Výzkumný ústav organických syntéz, a.s. 532 18 Pardubice-Rybitví	3./6.1994	ic	fac/sa	2, 3, 8	S
	9.2000	ic	full	1–5, 8	A
	11.2012	ic	full	1–6, 8	S/A

*) farmakokinetické studie, studie efektivity

***) mikrobiologické testování desinfekční účinnosti

***) testy účinnosti insekticidních, biocidních a repelentních přípravků

¹⁾ kontrolováno SUKL (Státní ústav pro kontrolu léčiv)

²⁾ kontrolováno ASLAB (Středisko pro posuzování způsobilosti laboratoří ASLAB, Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce)

Vysvětlivky

Rozsah činností

1. Fyzikálně chemické testy
2. Testy toxicity
3. Mutagenita
4. Ekotoxicita na vodních a suchozemských organizmech
5. Studie chování ve vodě, půdě a vzduchu, bioakumulace
6. Stanovení residuí
7. Studie vlivu na prostředí a přírodní ekosystém
8. Chemické testy (analytické a klinické chemie)
9. Ostatní studie (specifikujte)

Stav shody

ic splněno
 nic nesplněno
 pen nerozhodnuto
 rfp vyřazeno z programu

Druh kontroly

fac kontrola zařízení
 sa audit studie
 full kontrola zařízení včetně auditu studie
 re-i následná inspekce, kontrola odstranění nedostatků